

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS
2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

TURINYS

	<u>PUSLAPIS</u>
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA FINANSINĖS ATASKAITOS	3
BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	7
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA	8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	10
AIŠKINAMASIS RAŠTAS:	
BENDROJI INFORMACIJA	11
APSKAITOS PRINCIPAI	13
TIKROJI FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ	29
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	31
KAPITALO VALDYMAS	47
KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	49

UAB „Ernst & Young Baltic“
Aukštaičių g. 7
LT-11341 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Ernst & Young Baltic UAB
Aukštaičių St. 7
LT-11341 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos centrinės kredito unijos nariams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau - Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jos tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TFAS).

Sąlyginės nuomonės pagrindas

2022 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Bendrovė apskaitė Lietuvos Respublikos įsigytus 7 880 tūkst. eurų vertės pajus, teisiškai žyminčius Lietuvos valstybės dalyvavimą Bendrovės kapitale bei suteikiančius balsavimo teises, kaip nuosavą kapitalą (26 pastaba). Tačiau remiantis Europos Komisijos patvirtinimu ir pasirašyta sutartimi su Finansų ministerija (26 pastaba), ši valstybės parama (įsigyti pajai) turi būti palaipsniui grąžinta, už ją yra mokamos palūkanos, Bendrovė neturi vienašališkos teisės negrąžinti šios paramos, todėl vadovaujantis 32-ojo *TAS Finansinės priemonės: pateikimas* reikalavimais ši suma turėtų būti apskaityta kaip įsipareigojimas 2022 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose. Jei ši suma būtų apskaityta tinkamai pagal TFAS, Bendrovės nuosavas kapitalas sumažėtų, o įsipareigojimai padidėtų 7 880 tūkst. eurų suma 2022 m. gruodžio 31 d. Dėl šio dalyko mūsų nuomonė apie 2021 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas taip pat buvo sąlyginė.

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Papildomai prie pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko, žemiau pateiktus dalykus mes įvardinome kaip pagrindinius audito dalykus, kurie turi būti nurodyti mūsų išvadoje. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimas

Kaip aprašyta Finansinės rizikos valdymo pastabos dalyje *Kredito rizika*, Bendrovės paskolų ir gautinų sumų likutis iš klientų ir kredito unijų prieš vertės sumažėjimą 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 132 808 tūkst. eurų, o susijęs vertės sumažėjimas buvo 1 631 tūkst. eurų. Bendrovės vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos principų pastabos skyriuje *Finansinio turto vertės sumažėjimas*. Taip pat atkreipiamas dėmesys į šioje srityje priimtų sprendimų ir įvertinimų, nurodytų apskaitos principų skyriaus *Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai* dalyje (a) *Finansinio turto vertės sumažėjimas*, naudojimą rengiant atskleidimus finansinėse ataskaitose.

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimas yra subjektyvi sritis dėl vadovybės vertinimo nustatant tikėtinus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie priklauso nuo pasirinkto metodo ir modelio, taikomų reikšmingų prielaidų ir neapibrėžtumo įvertinimo.

Vadovybės taikomos reikšmingos prielaidos, kuriomis nustatomas paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo lygis, apima tinkamo metodo ir modelio pasirinkimą, reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymą, prognozuojamos ateities informacijos skirtingiems tikimybėmis paremtiems scenarijams vertinimą, klientų ir kredito unijų, kurių paskolos laikomos nuvertėjusiomis, įvertinimą, susijusio įkeisto turto tinkamą vertinimą ir su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių tikėtinų ateities pinigų srautų įvertinimą.

Šis dalykas yra laikomas pagrindiniu audito dalyku dėl reikšmingo paskolų ir gautinų sumų iš klientų ir kredito unijų likučio bei su paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimu susijusio neapibrėžtumo.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Mes, be kitų audito procedūrų, įgijome supratimą (įskaitant supratimą apie naudotas prielaidas, metodus ir modelius) ir atlikome vidaus kontrolės sistemos, susijusios su paskolų bei gautinų sumų iš klientų ir kredito unijų individualiai ir bendrai vertinamų tikėtinų vertės sumažėjimo nuostolių nustatymo procesu, veiksmingumo testavimą.

Mes įtraukėme savo vidinį TFAS ekspertą padėti mums įvertinti, ar esama paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimo įvertinimo politika atitinka 9 TFAS "Finansinės priemonės" reikalavimus.

Individualiai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes atrankos būdu atrinktoms ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitytoms paskoloms ir gautinoms sumoms įvertinome, ar kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar kredito nuostoliai, tikėtina, atsiras per artimiausius 12 mėn. ar per paskolos galiojimo laikotarpį, atitinka taikomą apskaitos politiką. Atsirinktos paskoloms ir gautinoms sumoms mes taip pat atlikome vadovybės prognozuojamų ateities pinigų srautų, įkeisto turto vertės, klientų įsipareigojimų nevykdymo atveju tikėtino skolos susigrąžinimo ir kitų grąžinimo šaltinių vertinimą.

Bendrai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes įtraukėme savo vidinį TFAS ekspertą padėti mums įvertinti naudojamo modelio atitiktį TFAS reikalavimams bei pagrindines modelio įvestis (įsipareigojimų nevykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų nevykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) peržiūrint pasirinktą tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimą. Mes įvertinome pagrindinių modelių įvesčių (įsipareigojimų nevykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų nevykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) skaičiavimus atsirinktai imčiai sutikrindami informaciją naudotą šiuose skaičiavimuose su juos pagrindžiančiais dokumentais (pavyzdžiui, nuostolio įvykio egzistavimas, gauti mokėjimai).

Taip pat mes palyginome 2022 m. gruodžio 31 d. apskaitytas tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo sumas išskaidytas pagal paskolos tipą bei lygį su mūsų išsikeltais lūkesčiais.

Mes vertinome prognozuojamą ateities informaciją, naudotą vertės sumažėjimo skaičiavime, lygindami vadovybės vertinimą su viešai prieinama patikima informacija (pvz. Lietuvos Banko).

Galiausiai, mes įvertinome finansinėse ataskaitose pateikiamų susijusių atskleidimų pakankamumą pagal TFAS reikalavimus.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- ▶ Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- ▶ Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikomės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2021 m. balandžio 30 d. Lietuvos centrinės kredito unijos narių sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą už 2021-2023 metus. Bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 8 metai.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų paslaugų nei Bendrovės finansinių ataskaitų auditas, Bendrovės ir jos narių specialios paskirties jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų auditas ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugos.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Kęstutis Juozaitis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Kęstutis Juozaitis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000550

2023 m. balandžio 19 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	6	5 623	4 090
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	6	(976)	(805)
Grynosios palūkanų pajamos		4 647	3 285
Paslaugų ir komisinių pajamos	7	642	545
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	7	(941)	(568)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)		(299)	(23)
Kitos pajamos	8	2 291	1 882
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	9	434	382
Paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai	10	(544)	(379)
Atidėjinių pokytis		(49)	-
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos		(2 933)	(2 409)
Materialiojo ir naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos	17	(128)	(142)
Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos	18	(166)	(157)
Kitos veiklos sąnaudos	11	(1 367)	(1 055)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		1 886	1 384
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	12	(247)	(173)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		1 639	1 211
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius)			
Skolos vertybiniai popieriai apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas			
Tikrosios vertės pasikeitimas per metus		(2 210)	(104)
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis		(4)	13
Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)		78	(139)
Susijęs atidėtasis pelno mokestis	12	320	37
Grynosios skolos vertybinių popierių apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas pajamos (išlaidos)		(1 816)	(193)
Kitos bendrosios pajamos, atėmus atidėtąjį pelno mokestį	12	(1 816)	(193)
Bendrujų pajamų iš viso		(177)	1 018

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 61 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 - 61 puslapiuose, buvo pasirašytos 2023 m. balandžio 19 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Pinigai ir lėšos centriniame banke	13	25 437	47 650
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	14	70 332	53 620
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	15	60 845	44 820
Vertybiniai popieriai apskaitomi amortizuota savi- kaina	16	54 537	36 916
Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per ki- tas bendrąsias pajamas	16	33 000	42 466
Vertybiniai popieriai tikrąja verte per pelną ar nuos- tolius	16	4 802	3 707
Ilgalaikis materialusis turtas	17	1 102	1 175
Naudojimo teise valdomas turtas	17	3	7
Nematerialusis turtas	18	367	377
Kitas turtas	19	616	617
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	12	331	184
IŠ VISO TURTO		251 372	231 539
ĮSIPAREIGOJIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR FONDAMS			
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	20	216 312	202 164
Kitų asmenų indėliai	21	76	40
Likvidumo palaikymo rezervas	22	6 324	5 169
Subordinuotos paskolos	23	3 936	3 014
Atidėjiniai		90	41
Mokėtinas pelno mokestis		30	16
Kiti įsipareigojimai	24	1 816	620
Iš viso įsipareigojimų		228 584	211 064
KAPITALAS IR REZERVAI			
Pagrindiniai pajai	26	46	49
Papildomi pajai	26	21 610	19 117
Privalomasis rezervas	26	1 220	9
Finansinio turto perkainavimo rezervas	26	(1 727)	89
Einamųjų metų rezultatas		1 639	1 211
Iš viso kapitalo ir rezervų		22 788	20 475
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų		251 372	231 539

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 - 61 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 - 61 puslapiuose, buvo pasirašytos 2023 m. balandžio 19 d.:

Administracijos vadovas
Mindaugas Vijūnas

Vyr. buhalterė
Jurgita Kubilienė

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Įprastinė veikla			
Gautos palūkanos		5 464	4 112
Sumokėtos palūkanos		(1 130)	(902)
Gautos komisinių ir kitos pajamos		642	544
Sumokėtos komisinių sąnaudos		(941)	(568)
Sumokėti atlyginimai ir socialinis draudimas		(2 907)	(2 379)
Įplaukos susijusios su nefinansinės veiklos pajamomis		2 366	1 882
Kitos apmokėtos veiklos sąnaudos		(1 535)	(1 035)
Turto/ įsipareigojimų pokytis			
Suteiktų paskolų kredito unijoms (padidėjimas)		(19 390)	(11 579)
Kitų suteiktų paskolų (padidėjimas)		(16 088)	(5 581)
Kredito ir kitų finansų įstaigų indėlių padidėjimas		14 089	27 013
Kito turto ir kito finansinio turto sumažėjimas		1	75
Juridinių asmenų neterminuotų indėlių padidėjimas		36	-
Likvidumo palaikymo rezervo padidėjimas	22	1 155	810
Kitų įsipareigojimų padidėjimas		1 003	54
Gryniesi pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš pelno mokesčių		(17 235)	12 446
Sumokėtas pelno mokestis		(75)	(51)
Gryniesi pinigų srautai iš įprastinės veiklos		(17 310)	12 395
Investicinė veikla			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	17, 18	(207)	(294)
Skolos vertybinių popierių įsigijimas		(23 988)	(52 155)
Skolos vertybinių popierių išpirkimas		13 840	52 545
Nuosavybės vertybinių popierių įsigijimas		(600)	(425)
Nuosavybės vertybinių popierių išpirkimas		19	197
Gryniesi pinigų srautai iš investicinės veiklos		(10 936)	(132)
Finansinė veikla			
Narių įmokėti papildomi pajai		2 993	2 577
Nariams išmokėti papildomi pajai		(504)	(500)
Gautos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	25	-	1 000
Gražintos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	25	-	(7 000)
Gautos kitos paskolos	25	2 000	-
Gautos subordinuotos paskolos	23, 25	900	1 000
Gautos lėšos iš UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF	25	2 400	6 270
Gražintos lėšos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF	25	(4 443)	(4 133)
Nuomos mokėjimų pagrindinės sumos dalis		(5)	(6)
Gryniesi pinigų srautai iš finansinės veiklos		3 341	(792)
Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(24 905)	11 471
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pradžioje		50 625	39 154
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pabaigoje:		25 720	50 625
Pinigai ir korespondentinė sąskaita Lietuvos banke	13	25 437	47 650
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	14	283	2 975

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 - 61 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 61 puslapiuose, buvo pasirašytos 2023 m. balandžio 19 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pas- ta- bos	Pa- grindi- niai pajai	Papil- domi pajai	Finansi- nio turto perkaina- vimo re- zervas	Privalo- masis rezer- vas	Nepa- skirsty- tasis re- zultatas	Viso
2020 m. gruodžio 31 d.		49	17 039	282	-	9	17 379
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	1 211	1 211
Kitos bendrosios pajamos		-	-	(193)	-	-	(193)
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	(193)	-	1 211	1 018
Sudaryti rezervai		-	-	-	9	(9)	-
Narių papildomų pajų gražini- mas	26	-	(500)	-	-	-	(500)
Narių papildomų pajų įsigijimas	26	-	2 578	-	-	-	2 578
2021 m. gruodžio 31 d.		49	19 117	89	9	1 211	20 475
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	1 639	1 639
Kitos bendrosios pajamos		-	-	(1 816)	-	-	(1 816)
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	(1 816)	-	1 639	(177)
Sudaryti rezervai	26	-	-	-	1 211	(1 211)	-
Narių papildomų pajų gražini- mas	26	(4)	(500)	-	-	-	(504)
Narių papildomų pajų įsigijimas	26	1	2 993	-	-	-	2 994
2022 m. gruodžio 31 d.		46	21 610	(1 727)	1 220	1 639	22 788

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 - 61 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 - 61 puslapiuose, buvo pasirašytos 2023 m. balandžio 19 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1 PASTABA. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau - LCKU) buvo užregistruota LR įmonių registre 2002 m. balandžio 22 d. Lietuvos bankas 2002 m. lapkričio 28 d. išdavė LCKU licenciją Nr. 54 vykdyti visas operacijas, nurodytas LR Centrinės kredito unijos įstatyme. LCKU pagrindinę veiklą pradėjo vykdyti 2002 m. gruodžio 2 d.

LCKU savo veikloje vadovaujasi LR Centrinų kredito unijų įstatymu. LCKU – tai kooperatiniais pagrindais suorganizuota, juridinių asmenų kredito unijų ir LR Vyriausybės įsteigta ir tuometinio LR Centrinės kredito unijos įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga. LCKU veikia pajinio kapitalo pagrindu ir atlieka kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo funkcijas, kredito unijų ir kredito unijų narių pinigų pervedimo ir mokėjimo kortelių bei internetinės bankininkystės aptarnavimo operacijas, priima indėlius bei gražintinas lėšas, teikia pascolas bei prisiima su tuo susijusią riziką ir atsakomybę. LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas.

LCKU yra įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363B-201, Kaunas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LCKU dirbo 89 darbuotojai (2021 m. pabaigoje – 80 darbuotojų).

2022 ir 2021 metais LCKU teikė paslaugas kredito unijoms ir jų nariams ir tam tikriems juridiniams asmenims. 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU sudarė 46 nariai, iš jų 45 kredito unijos ir Lietuvos valstybė (2021 m. gruodžio 31 d. – LCKU sudarė 46 nariai, iš jų 45 kredito unijos ir Lietuvos valstybė). 2022 m. Radviliškio kredito unija prisijungė prie Grinkiškio kredito unijos, Grigiškių kredito unija pakeitė pavadinimą į kredito uniją „Fortūna“ ir LCKU nare tapo kredito unija „Taupa“. 2023 m. sausio 6 d. kredito unija „Vievio taupa“ pakeitė pavadinimą į Elektrėnų kredito uniją. 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU priklausančios kredito unijos yra šios:

1. „Achemos“ kredito unija
2. Alytaus kredito unija
3. Anykščių kredito unija
4. Centro kredito unija
5. Druskininkų kredito unija
6. „Fortūna“ kredito unija
7. Grinkiškio kredito unija
8. Jurbarko kredito unija
9. Jonavos kredito unija
10. Vytauto didžiojo kredito unija
11. ARKU kredito unija
12. Kauno kredito unija
13. Kelmės kredito unija
14. Kėdainių krašto kredito unija
15. Klaipėdos kredito unija
16. Kauno regiono kredito unija
17. Kredito unija „Gargždų taupa“
18. Kredito unija „Germanto lobis“
19. Elektrėnų kredito unija
20. Kredito unija „Mėmelio taupomoji kasa“
21. Kredito unija „Delta“
22. Kredito unija „Neris“
23. Kredito unija „Magnus“
24. Kredito unija „Prienų taupa“
25. Kredito unija „Tikroji viltis“
26. Kredito unija „Sūduvos parama“
27. Kredito unija „Ebitum“
28. Kredito unija „Taupa“
29. Kretingos kredito unija
30. Mažeikių kredito unija
31. Pagėgių kredito unija
32. Pakruojo ūkininkų kredito unija
33. Palangos kredito unija
34. Panevėžio kredito unija
35. Pasvalio kredito unija
36. Plungės kredito unija
37. Šeimos kredito unija

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 38. Šilutės kredito unija
- 39. Širvintų kredito unija
- 40. Tauragės kredito unija
- 41. Trakų kredito unija
- 42. Ukmergės ūkininkų kredito unija
- 43. Utenos kredito unija
- 44. Vilkaviškio kredito unija
- 45. Vilniaus kredito unija

LCKU, jai priklausančios kredito unijos narės ir LCKU administruojamas stabilizacijos fondas sudaro LCKU grupę (toliau – Grupė), kuri kiekvienais metais rengia specialios paskirties jungtines (konsoliduotas) finansines ataskaitas. Šios ataskaitos yra patalpintos oficialiame įmonių grupės internetiniame tinklalapyje.

LCKU vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2023 m. balandžio 19 d., LCKU visuotinis narių susirinkimas turės patvirtinti finansines ataskaitas per 4 mėn. nuo finansinių metų pabaigos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2 PASTABA. APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau yra išdėstyti pagrindiniai apskaitos principai, naudoti šių finansinių ataskaitų parengimui.

Pagrindas parengimui

LCKU finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir galiojusius 2022 m. gruodžio 31 d. Finansinės ataskaitos paruoštos remiantis istorinės savikainos pagrindu, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte. Ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu.

LCKU taikomi apskaitos principai yra tokie patys kaip praėjusiais finansiniais metais, išskyrus šias TFAS pataisas, kurias LCKU pradėjo taikyti nuo 2022 m. sausio 1 d.:

- **3-ojo TFAS „Verslo jungimai“, 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“, 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“ pataisos ir 2018–2020 m. ciklo metiniai TFAS patobulinimai**

Pataisos taikomos 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. TASV paskelbė šias siauros taikymo srities TFAS standartų pataisas:

- **3-ojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisomis** 3-iajame TFAS pateikta nuoroda į ankstesnę Konceptualiųjų finansinės atskaitomybės pagrindų versiją atnaujinama 2018 m. paskelbta dabartine versija, reikšmingai nekeičiant verslo jungimų apskaitos reikalavimų.
- **16-ojo TFAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“** pataisose numatytas draudimas įmonei iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikainos atimti pajamas, kurios gautos pardavus objektus, sukurtus gabenant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus į vietą ir užtikrinant, kad jie būtų tokios būklės, kad juos būtų galima naudoti vadovybės numatytu būdu. Vietoj to, įmonė pripažįsta tokias pardavimo pajamas ir susijusią savikainą pelnu arba nuostoliais.
- **37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“** pataisose nurodoma, kokias išlaidas įmonė turėtų įtraukti į sutarties vykdymo išlaidas, kad galėtų įvertinti, ar sutartis yra nuostolinga. Pataisose paaiškinama, kad išlaidos, kurios tiesiogiai susijusios su produktų tiekimu ar paslaugų suteikimu, apima papildomas išlaidas ir paskirstytas kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su sutarčių vykdymu.
- **2018–2020 m. ciklo metiniuose TFAS patobulinimuose pateikiamos nedidelės 1-ojo TFAS „Tarpautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“, 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“, 41-ojo TAS „Žemės ūkis“ ir 16-ojo TFAS „Nuoma“** aiškinamųjų pavyzdžių pataisos.

Šios pataisos neturėjo įtakos LCKU finansinėms ataskaitoms.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai:

- **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“**

Standartas taikomas 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Standartą anksčiau taikyti leidžiama įmonėms, kurios 17-ojo TFAS taikymo pirmą kartą datą arba anksčiau taiko 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“. Tai visiškai naujas draudimo sutartims taikomas apskaitos standartas, apimantis pripažinimo ir vertinimo, pateikimo ir atskleidimo nuostatas. 17-asis TFAS taikomas visų rūšių draudimo sutartims, taip pat tam tikroms garantijoms ir finansinėms priemonėms su savarankiškais dalyvavimo elementais. LCKU neišleidžia sutarčių, kurioms būtų taikomas 17-asis TFAS, todėl jo taikymas neturės įtakos LCKU finansiniams veiklos rezultatams, finansinei būklei ar pinigų srautams.

- **8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos „Apskaitinių įvertinimų apibrėžtis“**

Pataisos taikomos 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. Pataisos taikomos apskaitinių įvertinimų pakeitimams ir apskaitos politikos pakeitimams, padarytiems tokio laikotarpio pradžioje arba vėliau. Pataisose pateikiama nauja apskaitinių įvertinimų apibrėžtis – jie apibrėžiami kaip finansinėse ataskaitose pateikiamos pinigų sumos, kurioms būdingas vertinimo neapibrėžtumas, jei jis nėra susijęs su ankstesnio ataskaitinio laikotarpio klaidų ištaisymu. Taip pat pataisose paaiškinama, kurie ir kaip apskaitinių įvertinimų pakeitimai skiriasi nuo apskaitos politikos pakeitimo ir klaidų taisymo. Vadovybė dar neįvertino šio standarto pataisų poveikio finansinėms ataskaitoms.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- **12-ojo TFAS „Pelno mokestis“ pataisos „Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandantis dėl vieno sandorio“**

Pataisos taikomos 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. TAS pataisomis siaurinama 12-ajame TAS numatytos pirminio pripažinimo išimties taikymo sritis ir paaiškinama, kaip įmonės turi apskaityti atidėtuosius mokesčius, taikomus tokiems sandoriams kaip nuoma ir eksploatavimo nutraukimo įsipareigojimai. Pataisomis paaiškinama, kad dėl to, ar mokėjimai, kuriais padengiamas įsipareigojimas, yra išskaitomi skaičiuojant mokesčius, priimamas sprendimas įvertinus taikomą mokesčių teisę ir atsižvelgus į tai, ar tokie išskaitymai skaičiuojant mokesčius yra priskirtini įsipareigojimui ar susijusiam turto komponentui. Šiomis pataisomis numatoma, kad pirminio pripažinimo išimtis netaikoma sandoriams, dėl kurių, pirminio pripažinimo metu, atsiranda vienodų apmokestinamųjų ir išskaitomųjų laikinųjų skirtumų. Ji taikoma tik jeigu pripažįstant nuomos turtą ar nuomos įsipareigojimą (eksploatavimo nutraukimo įsipareigojimą ir eksploatavimo nutraukimo turto komponentą) neatsiranda vienodų apmokestinamųjų ir išskaitomųjų laikinųjų skirtumų. Vadovybė dar neįvertino šio standarto pataisų poveikio finansinėms ataskaitoms.

- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos „Įsipareigojimų klasifikavimas į ilgalaikius ir trumpalaikius“**

Pataisos taikomos 2024 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. Remiantis 8-uoju TAS, turės būti taikomos retrospektyviai. Pataisomis siekiama paaiškinti 1-ojo TAS principus dėl įsipareigojimų klasifikavimo į ilgalaikius ir trumpalaikius. Pataisomis paaiškinama, ką reiškia teisė atidėti atsiskaitymą, reikalavimas, kad tokia teisė būtų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, tai, kad vadovybės ketinimas neturi įtakos klasifikavimui į trumpalaikius ir ilgalaikius bei kad sutarties šalies pasirinkimai, kurie gali lemti atsiskaitymą perleidžiant paties ūkio subjekto nuosavybės priemones, neturi įtakos įsipareigojimų klasifikavimui į ilgalaikius ir trumpalaikius. Taip pat pataisose nurodoma, kad įsipareigojimų klasifikavimui įtakos turės tik tokios sutarčių sąlygos, kurių ūkio subjektas turi laikytis finansinių ataskaitų datą arba anksčiau. Taip pat reikalaujama atskleisti papildomą informaciją apie pagal paskolų sutartis kylančius ilgalaikius įsipareigojimus, kuriems taikomos sutarties sąlygos, jeigu sutarties sąlygas būtina įvykdyti per trumpesnę nei dvylika mėnesių po ataskaitinio laikotarpio pabaigos terminą. ES dar nepatvirtino šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų poveikio finansinėms ataskaitoms

- **16-ojo TFAS pataisos „Nuomos įsipareigojimas pardavimo ir atgalinės nuomos sandoriuose“**

Pataisos taikomos 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. Pataisos skirtos patikslinti reikalavimus pardavėjui – nuomininkui vertinant nuomos įsipareigojimus kylančius iš atgalinės nuomos sandorių, kurie atitinka TFAS 16, tačiau tai nekeičia nuomos apskaitos, kuri nėra susijusi su pardavimo ir atgalinės nuomos sandoriais. Visų pirma, pardavėjas nuomininkas nustato „nuomos mokėjimus“ arba „peržiūrėtus nuomos mokėjimus“ taip, kad nebūtų pripažintas joks pelnas ar nuostolis susijęs su išlaikomu naudojimo teise valdomu turtu. Šių reikalavimų taikymas nedraudžia pripažinti pardavėjui – nuomininkui pelną ar nuostolius iš dalinio ar pilno nuomos nutraukimo. Pataisos taikomos retrospektyviai atsižvelgiant į TAS 8 reikalavimus, atgalinės nuomos sandoriams sudarytiems nuo TFAS 16 taikymo pradžios. ES dar nepatvirtino šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų poveikio finansinėms ataskaitoms

- **10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės“**

Pataisos paaiškina pripažintus reikalavimų nenuoseklumus tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TFAS, nagrinėjant pardavimą ar turtinį įnašą tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad visos pajamos ar nuostoliai pripažįstami tada, kai sandoris apima verslą (nepriklausomai nuo to, ar jis vykdomas patronuojamojoje įmonėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių pripažįstama, kai sandoris apima turtą, kuris neatitinka verslo apibrėžties, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei. 2015 m. gruodį TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, laukdama nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nepatvirtino šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų poveikio finansinėms ataskaitoms.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Aukščiau išvardintus naujus standartus/pataisas Bendrovė planuoja pradėti taikyti nuo jų įsigaliojimo datos, kai jie bus patvirtinti taikyti ES. Nėra jokių kitų naujų standartų, standartų pakeitimų ar aiškinimų, kurie dar negalioja ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos LCKU.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos EUR, kuri yra LCKU funkcinė bei pateikimo valiuta.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkstančių eurų lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

Sandoriai užsienio valiuta apskaityti pagal oficialius valiutų kursus, galiojančius keitimo dieną: pelnas ir nuostolis, atsiradęs įvykdžius šias operacijas bei perskaičiavus užsienio valiuta įvertintus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius vietine valiuta, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Metų pabaigoje likučiai užsienio valiuta perkainojami metų pabaigoje galiojusi kursu.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Efektvyvios palūkanų normos metodo taikymas

Palūkanų pajamos ir sąnaudos pripažįstamos, taikant efektvyvios palūkanų normos (EPN) metodą. Efektyvi palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinio instrumento galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą (iki sekančio perkainavimo) iki finansinio turto arba įsipareigojimų apskaitinės vertės. EPN (ir amortizuota turto savikaina) apskaičiuojama atsižvelgiant į tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji EPN, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis.

Jei tikėtini finansinio turto pinigų srautai yra peržiūrimi dėl kitų priežasčių nei pasikeitusi kredito rizika, apskaitomas teigiamas arba neigiamas turto apskaitinės vertės pokytis balanse, padidinant ar sumažinant kitas pajamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Palūkanų ir panašios pajamos ir sąnaudos

LCKU apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama finansinio turto EPN, išskyrus nuvertėjusį turtą, bendrajai balansinei vertei.

Kai finansinis turtas tampa nuvertėjęs ir todėl yra laikomas 3 lygio (paaiškinta toliau) finansiniu turtu, LCKU apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama EPN grynajai amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertei. Jeigu finansinis turtas vėl tampa veiksnus ir nebėra nuvertėjęs, LCKU grįžta prie palūkanų pajamų skaičiavimo nuo bendrosios balansinės vertės.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniam turtui (angl. Purchased or Originated Credit Impaired, toliau - *POCI*) LCKU skaičiuoja palūkanų pajamas, apskaičiuodama dėl kredito pakoreguotą faktinių palūkanų normą ir taikydama šią normą amortizuotai finansinio turto savikainai. Dėl kredito pakoreguota faktinių palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri pradinio pripažinimo momentu diskontuoja tikėtinus grynuosius pinigų srautus (įskaitant tikėtinus kredito nuostolius) iki tokio turto amortizuotos savikainos.

Komisinių mokesčių pajamos ir sąnaudos

Komisinių mokesčių pajamos iš operacijų yra pripažįstamos, kai atliekama susijusi operacija, išskyrus komisinius, kurie yra efektvyvios palūkanų normos sudedamoji dalis. Komisinių mokesčių sąnaudos yra pripažįstamos, kai patiriamos.

Kitos pajamos pagal sutartis su klientais

15 TFAS "Pajamos pagal sutartis su klientais"

15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, pagal kurį yra pripažįstamos pajamos, atsirandančios iš sutarčių su klientais, ir reikalauja, kad pajamos būtų pripažįstamos suma, atspindinčia atlygį, kurį ūkio subjektas tikisi gauti už klientui parduotas prekes ar suteiktas paslaugas.

15-asis TFAS reikalauja, kad ūkio subjektai vertintų ir priimtų sprendimus, atsižvelgdami į visus svarbius faktus ir aplinkybes, pritaikydami kiekvieną modelio pakopą sutartims su savo klientais. Standartas taip pat apibrėžia papildomų išlaidų, susijusių su sutarties sudarymu, ir išlaidų, tiesiogiai susijusių su sutarties vykdymu, apskaitą.

Pajamos pagal sutartis su klientais

Pajamos pagal sutartis su klientais pripažįstamos, kai prekių ar paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią LCKU tikisi gauti mainais už prekes ar paslaugas. LCKU nustatė, kad kontroliuoja prekes ar paslaugas prieš jas perduodama klientui, todėl LCKU veikia kaip pagrindinė pajamų sandorio šalis.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

LCKU teikia savo paslaugas arba atskirai, arba kartu apjungdama į bendrą paketą. Kompleksinių paslaugų sutartys susideda iš kelių veiklos įsipareigojimų, nes pažadai suteikti kiekvieną paslaugą gali būti atskiri bei atskirai identifikuojami. Atitinkamai, LCKU paskirsto sandorio kainą, remdamasi santykinėmis atskirų paslaugų pardavimo kainomis.

LCKU svarsto, ar sutartyje yra kitų pažadų, kurie yra atskiri veiklos įsipareigojimai, ir kuriems turi būti priskirta tam tikra sandorio kainos dalis (pvz., suteiktos garantijos).

Nustatydamą sandorio kainą, LCKU apsvarsto kintamojo atlygio efektą.

Be to, vadovybė atsižvelgia į kitų dalykų poveikį pajamų pripažinimui, tokių kaip reikšmingų finansavimo komponentų buvimas, apmokėjimą negrynaisiais pinigais ir klientui mokėtinas sumas. LCKU sutartyse su klientais nėra išvardintų sutartinių sąlygų.

Sandorio kaina priskirtina dar neįvykdytam veiklos įsipareigojimui nėra atskleista šiose finansinėse ataskaitose, nes LCKU turi teisę į atlygį iš kliento tokiai sumai, kuri teisingai atitinka klientui suteiktų paslaugų vertę iki balanso datos.

Sutarties turtas – sukauptos pajamos

Sutarties turtas yra teisė į atlygį mainais už prekes ar paslaugas, kurios buvo perduotos klientui.

Jei LCKU perduoda prekes ar suteikia paslaugas klientui prieš jam sumokant ar prieš mokėjimo terminą, turtas pagal sutartį yra apskaitomas ta suma, kuri yra lygi uždirbtam sąlyginiam atlygiui.

Kitos gautinos sumos

Kitos gautinos sumos atspindi LCKU teisę į uždirbtą atlygį, kuri yra besąlyginė (t. y. atlygis, be jokių išimčių, turi būti sumokamas po sutarto termino).

Sutarties įsipareigojimas – gauti išankstiniai apmokėjimai

Sutarties įsipareigojimas yra pareiga perduoti prekes ar suteikti paslaugas klientui, už kurias jau buvo gautas atlygis (arba atlygio suma yra gautina). Jei klientas sumoka prieš LCKU perduodant prekes ar suteikiant paslaugas, įsipareigojimas pagal sutartį pripažįstamas, kai apmokėjimas yra gautas. Įsipareigojimai pagal sutartį yra pripažįstami pajamomis, kai LCKU įvykdo sutartines prievoles.

Sutarties su klientu sudarymo arba sutarties įvykdymo išlaidos

LCKU patirtoms išlaidoms, kurios tenkina kapitalizavimo kriterijus, taikomos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos taisyklės. Kitos išlaidos yra pripažįstamos einamojo laikotarpio sąnaudomis, nes nesitikima, kad bus susigražintos.

Kitas pajamas LCKU daugiausia sudaro nefinansinės paslaugos (susijusios su informacinėmis technologijomis ir kitomis teikiamomis centralizuotomis paslaugomis), teikiamos kredito unijoms narėms ir kitoms kredito įstaigoms.

Pelno mokestis

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu LCKU nuo 2010 m. sausio 1 d. taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Mokestiniai veiklos nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotą laikotarpį, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai vienetą veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perdavimo gali būti perkelti neribotą laikotarpį. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltamų atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinių ataskaitų sudarymo tikslais. Atidėtas pelno mokestis yra apskaičiuojamas naudojant mokesčio tarifus ir panaudojimo proc., galiojančius ar patvirtintus finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. padidintas pelno mokestis 20 proc. taikomas apmokestinamam pelnui, viršijančiam 2 mln. EUR ribą. Atsižvelgiant į LCKU uždirbamą pelną, LCKU ir toliau taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Atitinkamai LCKU atidėtas pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas apskaičiuojami taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl finansinio turto perkainavimo bei sukauptų sąnaudų. Tarifai, galiojantys ar patvirtinti finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną yra naudojami atidėto pelno mokesčio apskaičiavimui. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu nedaro įtakos nei apskaitos nei apmokestinamojo pelno ar nuostolių.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kai apskaičiuojamas bendras atidėtųjų mokesčių turtinis likutis, jis pripažįstamas finansinėse ataskaitose tik ta dalimi, kurio realizavimas, vadovybės nuomone, yra tikėtinas.

Atidėtų mokesčių turtas, tenkantis tikrąja verte vertinamų vertybinių popierių perkainavimui, kuris apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas, taip pat yra apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima sumas, kurių galiojimo trukmė yra trumpesnė nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo dienos, ir juos sudaro gryniesi pinigai bei korespondentinės sąskaitos Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

Pirminio pripažinimo momentas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, išskyrus paskolas ir gautinas sumas iš klientų ir įsipareigojimus klientams, iš pradžių pripažįstami atsiskaitymo dieną. Paskolos ir gautinos sumos iš klientų pripažįstami, kai lėšos pervedamos į klientų sąskaitas. Įsipareigojimai klientams pripažįstami, kai lėšos pervedamos LCKU.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinio turto priskyrimas atitinkamai grupei pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir verslo modelio, apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus kitas gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, LCKU pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną ar nuostolius, sandorio išlaidas. Kitos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15-ojo TFAS nustatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (angl. Solely Payments of Principal and Interest, toliau - *SPPI*) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip valdomas finansinis turtas, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Detaliau apie verslo modelį ir SPPI testą paaiškinta toliau.

Finansinio turto ir įsipareigojimų grupės

Visą savo finansinį turtą LCKU grupuoja, vadovaudamasi verslo valdymo modeliu ir turto sutartinėmis sąlygomis, į vertinamą:

- amortizuota savikaina;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

LCKU klasifikuoja ir vertina išvestines finansines priemones ir investicijas į kolektyvinio investavimo subjektus tikrąja verte per pelną arba nuostolius. LCKU gali priskirti ir kitas finansines priemones prie vertinamų tikrąja verte per pelną arba nuostolius, jei taip iš esmės sumažinami vertinimo ar pripažinimo neatitikimai (kitais vadinami apskaitos neatitikimais).

Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus paskolų įsipareigojimus ir finansines garantijas, yra vertinami amortizuota savikaina arba tikrąja verte per pelną arba nuostolius, kai jie yra išvestinės finansinės priemonės arba laikomi prekybai, arba yra priskirti vertinamiems tikrąja verte.

Gautinos sumos iš kredito įstaigų, suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš kitų klientų, finansinės investicijos vertinamos amortizuota savikaina

LCKU vertina paskolas ir gautinas sumas iš kredito įstaigų, paskolas ir gautinas sumas iš kitų klientų ir kitas finansines investicijas amortizuota savikaina, tik jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo valdymo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti tik pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės neįvykdytos sumos palūkanų mokėjimai.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Verslo valdymo modelio įvertinimas

LCKU nustato savo verslo modelį tokiu lygiu, kuris geriausiai atspindi tai, kaip ji valdo finansinio turto grupes, siekdama savo verslo tikslų. LCKU verslo modelis nėra vertinamas pagal atskirus instrumentus, bet aukštesniu, t. y. agreguotu portfelių lygmeniu ir yra pagrįstas tokiais veiksniais kaip:

- a) kaip vertinami verslo valdymo modelio rezultatai ir pagal jį laikomas finansinis turtas, kaip apie juos pranešama vadovybei;
- b) rizika, turinti įtakos verslo modelio rezultatams (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), pirmiausia, kaip ta rizika valdoma; ir
- c) kaip atlyginama verslo valdytojams (pvz., kuo – valdomo turto tikraja verte ar surinktais sutartyje numatytais pinigų srautais – grindžiamas atlyginimas);
- d) tikėtinas pardavimų dažnumas, vertė ir laikas taip pat yra svarbūs vertinimo aspektai.

Verslo valdymo modelio vertinimas grindžiamas pagrįstai tikėtiniais scenarijais, neatsižvelgiant į „blogiausio atvejo“ ar „streso atvejo“ scenarijus. Jei pinigų srautai po pirminio pripažinimo yra realizuojami kitaip nei LCKU pradiniai lūkesčiai, LCKU nekeičia likusio finansinio turto tame verslo modelyje klasifikavimo, bet atsižvelgia į tokią informaciją vertindama naujai suteiktą ar naujai įsigytą finansinį turtą.

SPPI (angl. solely payments of principle and interest) testas

Antruoju savo grupavimo proceso etapu LCKU įvertina finansinio turto sutartines sąlygas, kad nustatytų, ar jie atitinka SPPI testą. Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Pagrindinė suma yra finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Palūkanas sudaro atlygis už pinigų laiko vertę, su pagrindine nepadengtąja suma susijusią kredito riziką tam tikru laikotarpiu ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir sąnaudas, taip pat pelno maržą.

Dėl sutartinių sąlygų, kuriomis prisiimama didesnė nei *de minimis* rizika arba dėl kurių atsiranda sutartinių pinigų srautų, nesusijusių su pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimais, finansinis turtas turi būti vertinamas tikraja verte per pelną arba nuostolius.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikraja verte. Tikrosios vertės nustatomos remiantis rinkoje stebimais duomenimis ir taikant vertinimo modelius. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė yra neigiama.

Išvestinės finansinės priemonės, įterptos į finansinius įsipareigojimus ir nefinansines pagrindines priemones laikomi atskiriomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir apskaitomi tikraja verte, jei jie atitinka išvestinės finansinės priemonės apibrėžimą, jų ekonominiai ypatumai ir rizika nėra glaudžiai susiję su pagrindinės sutarties ekonominiais ypatumais ir rizika. Tokios įterptinės išvestinės finansinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinės sutarties ir apskaitomos tikraja verte, tikrosios vertės pokyčius pripažįstant pelne (nuostoliuose).

Finansinis turtas, neišskiriant įterptinės išvestinės finansinės priemonės, klasifikuojamas pagal verslo valdymo modelio ir SPPI vertinimą kaip nurodyta aukščiau.

Tam tikros išvestinės priemonės (finansiniai įsipareigojimai), įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ir/ ar viršutinės ribos nustatymo galimybė gaunant ar suteikiant paskolą, yra laikomos atskiriomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikraja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikraja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas gautos paskolos likutis ir ji tampa paskolos apskaičiuotosios palūkanų normos dalimi, o įterptoji išvestinė priemonė finansinių ataskaitų dieną apskaitoma atskirai tikraja verte, tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU neturėjo išvestinių finansinių priemonių.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Skolos finansinės priemonės, apskaitomos tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas

LCKU taiko skolos finansinių priemonių, vertinamų tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per kitas bendrąsias pajamas, grupę, kai tenkinamos abi šios sąlygos:

- Priemonė laikoma pagal verslo modelį, kurio tikslas yra pasiekiamas, tiek renkant sutartinius pinigų srautus, tiek ir parduodant finansinį turtą;
- Finansinio turto sutartinės sąlygos atitinka SPPI testą.

Vėliau finansiniai instrumentai, apskaitomi tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, yra vertinami tikraja verte, o pelnas ar nuostoliai atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Palūkanų pajamos ir pelnas (nuostoliai) iš valiutos kurso pasikeitimo pripažįstami per pelną (nuostolius) taip pat, kaip ir finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, atveju. Skolos priemonių, vertinamų tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, tikėtinų kredito nuostolių vertinimo principai pateikiami toliau. Kai LCKU turi daugiau negu vieną investiciją į tą patį vertybinį popierių, laikoma, kad pirmiau realizuojama anksčiau įsigyta investicija. Nutraukus šių skolos priemonių pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai anksčiau pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, perklasifikuojami į pelną (nuostolius).

Finansiniai įsipareigojimai

Skolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikraja verte, kurią sudaro grynoji gautų lėšų suma, atskaičiavus sandoriui sudaryti patirtas sąnaudas. Vėliau skolintos lėšos apskaitomos amortizuota savikaina, kuri skaičiuojama atsižvelgiant į visas nuolaidas ar premijas, ir sąnaudas, kurios yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos dalis. Skolintos lėšos pripažįstamos atsiskaitymo momentu. LCKU sudarytas likvidumo rezervas apskaitomas amortizuota savikaina.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikraja verte per pelną ar nuostolius

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai šioje kategorijoje yra tie, kurie nėra skirti prekybai ir buvo vadovybės priskirti apskaityti per pelną ar nuostolius pirminio pripažinimo metu arba privalomai vertinami tikraja verte pagal 9 TFAS. Vadovybė gali priskirti priemonę į apskaitomą per pelną ar nuostolius pradinio pripažinimo metu tik, kai įvykdomas vienas iš toliau nurodytų kriterijų. Toks priskyrimas nustatomas atskirų instrumentų lygmeniu:

- priskyrimas pašalina arba žymiai sumažina vertinimo ar pripažinimo neatitikimą, kuris kitu atveju atsirastų vertinant turtą ar įsipareigojimus arba pripažįstant jų pelną ar nuostolius kitu būdu;

arba

- įsipareigojimai yra finansinių įsipareigojimų grupės, kurie yra valdomi ir jų rezultatai vertinami tikraja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;

arba

- įsipareigojimai, kuriuose yra vienas ar daugiau įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, išskyrus atvejus, kai jie iš esmės nekeičia pinigų srautų, kylančių iš sutartinių įsipareigojimų, arba be gilesnės analizės tampa aišku, kad panašios priemonės atveju įterptinės išvestinės finansinės priemonės (priemonių) atskyrimas nuo pagrindinės sutarties yra negalimas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai vertinami tikraja verte per pelną ar nuostolius apskaitomi finansinės padėties ataskaitoje tikraja verte. Tikrosios vertės pokyčiai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus įsipareigojimų, priskirtų vertinamiems tikraja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pokyčius dėl pasikeitusios LCKU kredito rizikos. Tokie pokyčiai apskaitomi per kitas bendrąsias pajamas ir vėliau nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius. Palūkanos, uždirbtos ar patiriamos dėl priemonių priskirtų vertinti tikraja verte per pelną ar nuostolius, yra kaupiamos ir pripažįstamos atitinkamai palūkanų pajamomis arba palūkanų sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, taikant efektyviają palūkanų normą ir atsižvelgiant į visas nuolaidas/ premijas ir 9 TFAS reikalavimus tenkinančias sandorio išlaidas, kurios yra neatsiejama priemonės dalis. Dividendų pajamos iš nuosavybės priemonių, vertinamų tikraja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos pajamose, kai įgyjama teisė į dividendus.

Garantijos ir kreditavimo įsipareigojimai

LCKU suteikia garantijas ir kreditavimo įsipareigojimus.

Garantija yra LCKU išduotas garantinis raštas, kuriuo ji vienašališkai įsipareigoja sumokėti garantijos gavėjui nurodytą sumą, jei asmuo, už kurį LCKU garantavo, neįvykdys ar netinkamai įvykdys prievolę garantijos gavėjui. Tokios garantijų sutartys patenka į tikėtinų nuostolių reikalavimo sritį.

Pajamos už suteiktas garantijas yra pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip paslaugų ir komisinių pajamos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kreditavimo įsipareigojimai yra įsipareigojimai, pagal kuriuos LCKU privalo suteikti klientui paskolą iš anksto nustatytais sąlygomis. Tokios kreditavimo įsipareigojimų sutartys patenka į tikėtinų kredito nuostolių reikalavimų taikymo sritį.

Garantijų ir kreditavimo įsipareigojimų nominali sutartinė vertė, kai garantija ar paskola, dėl kurios buvo susitarta suteikti, atitinka rinkos sąlygas, nėra įtraukiama į finansinės padėties ataskaitą.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų perklasifikavimas

LCKU neperklasifikuoja finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų po jų pirminio pripažinimo, išskyrus išskirtines aplinkybes, kuriomis LCKU įsigyja, realizuoja ar nutraukia tam tikrą verslo dalį. Finansiniai įsipareigojimai niekada neperklasifikuojami.

Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

a) Pripažinimo nutraukimas dėl esminio sąlygų pakeitimo

LCKU nutraukia finansinio turto, pvz., klientui suteiktos paskolos, pripažinimą, kai sąlygos buvo persvarstytos tiek, kad ji iš esmės tampa nauja paskola, o skirtumas pripažįstamas pripažinimo nutraukimo pelnu ar nuostoliu tai daliai, kuriai nebuvo apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Naujai pripažintos paskolos klasifikuojamos kaip 1 lygio (paaiškinama toliau) paskolos tikėtinų kredito nuostolių vertinimo tikslais, nebent naujoji paskola būtų laikoma suteiktu dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniu turtu (angl. *POCI*).

Vertindama, ar nutraukti suteiktos paskolos pripažinimą, be kita ko, LCKU svarsto šiuos veiksnius:

- paskolos valiutos pasikeitimas;
- nuosavybės požymių atsiradimas;
- sandorio šalies pasikeitimas;
- ar pakeitimas yra toks, kad priemonė nebeatitiktų SPPI testo kriterijų.

Jei dėl pakeitimo reikšmingai nepasikeičia pinigų srautai, toks pakeitimas nereiškia turto pripažinimo nutraukimo. Remiantis pinigų srautų, diskontuotų pagal pradinę EPN, pasikeitimu, LCKU apskaito pakeitimo pelną ar nuostolius iki sumos, kuriai nėra apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Pinigų srautas iš POCI turto pripažinimo nutraukimo apskaitomas pagrindinės veiklos pinigų srautuose.

b) Pripažinimo nutraukimas dėl kitų priežasčių nei esminis sąlygų pakeitimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (t. y., jis yra pašalinamas iš LCKU finansinės padėties ataskaitos), kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- LCKU perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus; arba prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir
 - a) LCKU perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą; arba
 - b) LCKU nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

Kai LCKU perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautą arba sudaro perleidimo sutartį su trečiaja šalimi, yra vertinama, ar ir kokia apimtimi, LCKU išlaiko su šio finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą. Kai LCKU nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra ir toliau pripažįstamas ta dalimi, su kuria LCKU yra vis dar susijusi. Šiuo atveju LCKU taip pat pripažįsta susijusį įsipareigojimą. Perleistas turtas ir su juo susijęs įsipareigojimas yra vertinami remiantis teisėmis ir įsipareigojimais, kuriuos LCKU išlaikė. Pelnas (nuostoliai), susidarę dėl pirtų paskolų perleidimo, apskaitomi kaip tikėtinų kredito nuostolių pokyčio dalis.

Kai su LCKU susijęs perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią LCKU gali tekti sumokėti (garantijos suma).

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Tikėtinų kredito nuostolių (arba TKN) vertinimo principų apžvalga

LCKU apskaito visų paskolų ir kitų skolos finansinių priemonių, įskaitant kreditavimo įsipareigojimus, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną ar nuostolius, tikėtinus kredito nuostolius (toliau – finansinės priemonės). Pagal 9 TFAS tikėtini kredito nuostoliai nėra vertinami nuosavybės priemonėmis.

Tikėtinų kredito nuostolių metodas yra pagrįstas kreditų nuostoliais, kurių tikimasi, kad atsiras per visą turto galiojimo laiką (tikėtinus kredito nuostolius turto galiojimo laikotarpiu), išskyrus atvejus, kai nuo finansinio turto pripažinimo momento kredito rizika nėra padidėjusi ir tokiu atveju vertinami 12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai.

12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai yra viso galiojimo laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių dalis, kuri atspindi tikėtinus kredito nuostolius, kurie atsiranda dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, susijusių su finansine priemone ir kurie yra galimi per 12 mėnesių nuo ataskaitinės datos.

Tiek 12 mėnesių, tiek ir galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai yra skaičiuojami individualiai arba kolektyviai, priklausomai nuo finansinių priemonių portfelio pobūdžio. LCKU kolektyviniu pagrindu vertinamo finansinio turto grupavimo principai paaiškinti toliau.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar finansinės priemonės kredito rizika nuo pradinio pripažinimo reikšmingai padidėjo, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo rizikos pasikeitimą per likusį finansinės priemonės laikotarpį. Šio proceso metu LCKU savo paskolas suskirsto į 1 lygio, 2 lygio ir 3 lygio paskolas ir nusipirkta ar suteikta dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą (POCI), kaip aprašyta žemiau:

- 1 lygis: Kai paskolos pirmą kartą pripažįstamos, LCKU pripažįsta 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. 1 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir atitinkamai jos buvo perklasifikuotos iš 2 lygio.
- 2 lygis: Kai paskolos kredito rizika po pradinio pripažinimo momento reikšmingai padidėjo, LCKU prisipažįsta paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. 2 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir paskola buvo perklasifikuota iš 3 lygio.
- 3 lygis: paskolos, kurios laikomos nuvertėjusiomis paskolomis. LCKU prisipažįsta galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius.
- POCI: įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas yra finansinis turtas, kuris yra nuvertėjęs pradinio pripažinimo metu. POCI turtas yra apskaitomas tikrąja verte pirminio pripažinimo metu ir palūkanų pajamos vėliau pripažįstamos pagal kredito pakoreguotą efektyviąją palūkanų normą. Tikėtini kredito nuostoliai yra apskaitomi tik tiek, kiek pasikeičia tikėtini kredito nuostoliai po pirminio pripažinimo.

Finansinio turto, dėl kurio LCKU neturi pagrįstų lūkesčių atgauti visą turtą ar jo dalį, bendroji dalis yra sumažinama. Tai yra laikoma finansinio turto (daliniu) pripažinimo nutraukimu.

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas

LCKU apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius (toliau - TKN), remdamasi tikimybėmis įvertintais scenarijais, kad būtų galima įvertinti numatomus grynuosius pinigų srautų trūkumus, diskontuotus apytiksle EPN. Pinigų srautų trūkumas yra skirtumas tarp pinigų srautų, kurie turėtų būti sumokėti LCKU pagal sutartį, ir pinigų srautus, kuriuos LCKU tikisi gauti.

Pagrindiniai naudojami elementai, skaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, yra šie:

- PD (angl. *probability of default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė.
- EAD (angl. *exposure at default*) - skolinimo pozicijos dydis įsipareigojimų neįvykdymo momentu (pagrindinė kredito dalis ir sukauptos palūkanos).
- LGD (angl. *loss given default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotas nuostolis, apskaičiuotas LCKU grupės istoriniais duomenimis. Jis pagrįstas sutartinių pinigų srautų skirtumu nuo to, kiek skolintojas tikisi gauti, įskaitant bet kokio užstato realizavimą.

Apskaičiuodama 2022 m. tikėtinus kredito nuostolius ir atsižvelgdama į kylančią tarpbankinę rinkos palūkanų normą (EURIBOR), infliaciją ir neapibrėžtumą dėl geopolitinės situacijos, LCKU atsižvelgė į tris scenarijus:

- ekonominio nuosmukio scenarijus (pesimistinis) – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai bus ženklūs, atsižvelgiant tiek į LCKU, tiek į Lietuvos banko blogiausio scenarijaus prielaidas;
- labiausiai tikėtinas scenarijus – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks ekonomikos ekspertų skelbiamas prognozes;
- optimistinis scenarijus – daroma prielaida, kad teigiami makroekonominiai pokyčiai atitiks realiąsias Lietuvos Banko skelbiamas ekonomines prognozes.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Apskaičiuodama 2021 m. tikėtinus kredito nuostolius ir atsižvelgdama į galimą COVID-19 įtaką, LCKU atsižvelgė į tris scenarijus:

- ekonominio nuosmukio scenarijus (pesimistinis) – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metu naudotas prielaidas;
- labiausiai tikėtinas scenarijus – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias pagrindines ekonomines prognozes;
- optimistinis scenarijus – daroma prielaida, kad teigiami makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias palankiausias ekonomines prognozes.

2022 m. peržiūrėtos scenarijams, kurie leidžia įsivertinti galimą nuostolį prie skirtingų rinkos sąlygų, taikomos makro tendencijos ir naujausi duomenys. Atsižvelgiant į didelį neapibrėžtumą rinkoje ir vis didėjančius recesijos signalus, blogiausiam scenarijui parametrai perskaičiuoti remiantis naujausiais turimais šaltiniais, atliekant ir ekspertinius LCKU įvertinimus. Scenarijams parinkti tokie svoriai, kurie leistų tinkamai įsivertinti galimus nuostolius q , todėl siūloma taikyti 45 proc. (2021 m. 50 proc.) svorį labiausiai tikėtinam scenarijui, pesimistiniam 30 proc. (2021 m. 30 proc.) ir optimistiniam 25 proc. (2021 m. 20 proc.).

Atnaujinamojo kredito priemonės, maksimalus laikotarpis, kuriuo nustatomi kredito nuostoliai, yra finansinės priemonės sutartinis (galiojimo) laikotarpis, nebent LCKU turi teisėtą teisę jį atgauti anksčiau.

PD ir LGD parametrai bei TKN apskaičiavimas priklauso nuo paskolos rizikos lygio:

- 1 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas 12-os mėnesių trukmės TKN - galiojimo laikotarpio TKN dalis, kuri susidaro dėl nuostolio įvykių, galimai įvyksiančių per artimiausius 12 mėnesių nuo vertinimo datos.
- 2 ir 3 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas viso paskolos galiojimo laikotarpio TKN – TKN dydis, kuris susidaro dėl visų galimų nuostolio įvykių per visą skolinimo pozicijos galiojimo laikotarpį.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ir atstatymo yra apskaitomi ir atskleidžiami atskirai nuo pakeitimo pelno ar nuostolių, kurie yra apskaitomi kaip finansinio turto bendrosios balansinės vertės koregavimas. Skaičiuojant 2022 m. TKN, buvo vertinami keli faktoriai, galintys turėti neigiamos įtakos klientų mokumui, užtikrinimo priemonių likvidumui bei didesniai tikėtinam nuostoliui. Skaičiuojant 2021 m. TKN, buvo įvertinta COVID-19 situacijos įtaka LCKU paskolų portfeliui.

2022 m. kylant tarpbankinei rinkos palūkanų normai (EURIBOR), skolinimosi kaštai augo jau turintiems finansinius įsipareigojimus, todėl buvo įvertinta galima neigiama įtaka fiziniams asmenims, turintiems vartojimo bei būsto kreditus. Taip pat, buvo įvertinta geopolitinių veiksnių daroma neigiama įtaka juridiniams asmenims, išskiriant tam tikrus labiausiai paveiktus sektorius, ir žemės ūkio segmentams.

2022 m. pabaigoje vis dar egzistavo neapibrėžtumas dėl geopolitinės įtampos ir galimos įtakos atskiriems sektoriams, todėl egzistuoja tikimybė, kad faktiniai rezultatai gali skirtis nuo atliktų įvertinimų. Išorinių neigiamų veiksnių visumos įtaka buvo įvertinta tiek vertinant konkrečių pozicijų riziką, tiek naudojant atitinkamus parametrus formuojant TKN. 2 rizikos lygiu buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kurių veiklą labiausiai neigiamai paveikė ar galėjo paveikti netiesiogiai geopolitiniai veiksniai, skolininkai, kurie kreipėsi dėl papildomo finansavimo, skirto kaip pagalba nuo karo nukentėjusiems ūkiams bei įtaka dėl tarpbankinės rinkos palūkanų normos pasikeitimo. 2021 m. pabaigoje, vis dar egzistavo neapibrėžtumas dėl tolimesnio COVID-19 pandemijos vystymosi ir galimos įtakos atskiriems sektoriams, todėl COVID-19 įtaka buvo įvertinta tiek vertinant konkrečių pozicijų riziką, tiek naudojant atitinkamus parametrus formuojant TKN. 2 rizikos lygiu buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kurių veiklą labiausiai neigiamai paveikė COVID-19, skolininkai, kurie kreipėsi dėl atidėjimų bei kuriems buvo pritaikyti moratoriumai, ir skolininkai, kurie viešuose išoriniuose registruose vis dar paskelbti kaip nukentėję nuo COVID-19.

Atsižvelgiant į išvardintus kriterijus, 2022 m. paskolų portfelio kokybės struktūra buvo pakoreguota – papildomai į 2 rizikos lygį buvo perkelta 5 197 tūkst. eurų paskolų vertės (2021 m. 18 313 tūkst. Eurų). 2022 ir 2021 m. dėl rizikos lygio perskirstymo papildomai suformuota 4 tūkst. EUR TKN.

Skaičiuojant TKN, 2022 m. atsižvelgta ir į tuo metu vyraujančias aktualiausias makroekonominės tendencijas bei faktinį 2012-2022 metų (2021 m. atsižvelgta į 2011-2021 m.) LCKU grupės paskolų portfelio nuostolingumą.

Papildomai buvo įvertinta parametru kitimo įtaka TKN rezultatams: atsižvelgiant į 2022 m. paskolų portfelio struktūrą ir TKN rezultatus, LGD padidėjimas 1 proc. punktu turėtų 0,7 proc. (2021 m. 0,5 proc.) įtaką galutiniam TKN sumos padidėjimui.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Individualus ir kolektyvinis vertinimas

LCKU skolinimo pozicijos gali būti vertinamos individualiai arba kolektyviai:

- individualus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai skolinimo pozicijai TKN nustatomi individualiai, pagal numatytus scenarijus sudarytus tikėtinus kredito grąžinimo grafikus ir jų tikimybes.
- kolektyvus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai finansinių priemonių TKN nustatomi pagal bendrai skolininkų segmentui (skolinimo pozicijų atveju) arba homogeninės grupės pogrūpiui (skolos vertybinių popierių atveju), kuriam priskirta finansinė priemonė, nustatytus atitinkamus PD, LGD ir EAD parametrus ($TKN = EAD \times PD \times LGD$, vertinant pagal skirtingus scenarijus ir jų svorius).

Skolos vertybinių popierių TKN nustatomi pagal oficialiai skelbiamus Moody's (ar kitų viešai prieinamus ir patikimus duomenis skelbiančių institucijų) PD ir LGD (ar tiesiog atgavimo koeficientų) duomenis.

Individualus vertinimas bendru atveju taikomas LCKU 3 lygiui priskirtoms reikšmingoms skolinimo pozicijoms ir visoms skolinimo pozicijoms kitoms kredito įstaigoms.

Skolos priemonių vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas tikėtinų kredito nuostolių apskaita

Tikėtini kredito nuostoliai skolos priemonėms, vertinamoms tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas nesumažina šių finansinių priemonių apskaitinės vertės finansinės padėties ataskaitoje, kuri išlieka įvertinta tikrąja verte. Vietoj to, suma, lygi nuostoliams, kurie atsirastų, jei turtas būtų įvertintas amortizuota savikaina, pripažįstama per kitas bendrąsias pajamas kaip sukauptas vertės sumažėjimas, atitinkamą sumą apskaitant per pelną (nuostolius). Sukaupti nuostoliai, pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, yra perklasifikuojami į pelną (nuostolius) turto pripažinimo nutraukimo metu. 2021 ir 2022 m. įvertinta tikėtinų kredito nuostolių skolos priemonėms, vertinamoms tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, suma buvo nereikšminga.

Nusipirkto ar suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto (POCI) tikėtinų kredito nuostolių apskaita

POCI finansiniam turtui LCKU pripažįsta sukauptus tikėtinų kredito nuostolių pokyčius nuo pradinio vertės sumažėjimo pripažinimo. Per 2022 m. LCKU įsigijo POCI finansinių priemonių, kurių įsigijimo vertė buvo 940 tūkst. EUR (per 2021 m. - 2 288 tūkst. EUR). Šioms priemonėms 2022 m. gruodžio 31 d. buvo sukaupta 167 tūkst. EUR tikėtinų kredito nuostolių (2021 m. – 172 tūkst. EUR).

Atnaujinamojo kredito priemonės

LCKU produktų pasiūla apima tokias atnaujinamojo kredito priemones kaip kredito linijos. LCKU skaičiuoja tikėtinius kredito nuostolius per laikotarpį, kuris atspindi LCKU lūkesčius dėl klientų elgesio, jų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę ir būsimą LCKU riziką mažinančias priemones, kurios galėtų apimti atnaujinamojo kredito priemonių limitų sumažinimą arba atšaukimą. Remiantis ankstesne patirtimi ir LCKU lūkesčiais, laikotarpiai, per kuriuos LCKU apskaičiuoja šių produktų tikėtinų kredito nuostolių parametrus, yra tokie patys kaip ir kitoms priemonėms.

Atliekamas nuolatinis vertinimas, ar atnaujinamojo kredito priemonių kredito rizika reikšmingai padidėjo. Palūkanų norma, naudojama tikėtinų kredito nuostolių diskontavimui, apskaičiuojama pagal vidutinę efektyvią palūkanų normą, kuri, kaip tikimasi, bus taikoma per numatomą atnaujinamojo kredito priemonių galiojimo laikotarpį. Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas, įskaitant numatomo galiojimo laikotarpio ir diskonto normos apskaičiavimą, atliekamas individualiu pagrindu, atsižvelgiant į tai, kad LCKU atveju, tai daugiausia yra kredito linijos, suteiktos kitoms kredito įstaigoms.

Į ateitį orientuota informacija

Savo tikėtinų kredito nuostolių modeliuose LCKU remiasi įvairiapuse informacija, įskaitant ir į ateitį orientuota informacija, tokia kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) augimas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas. LCKU ir grupei priklausančių narių kredito unijų skolininkų segmentų PD ir LGD yra koreguojami metinių BVP pokyčių/ nedarbo lygio ir nedarbo/ nekilnojamo turto indekso pokyčių duomenų pagrindu (sudaromi regresijos modeliai, kurie naudojami tolimesniam PD ir LGD parametru prognozavimui). Vertinant 2022 m. rezultatus, PD ir LGD parametrams įvertinti buvo naudoti istoriniais duomenimis (2012-2022 m.) pagrįsti prognozavimo modeliai bei prognozuojami makroekonominiai rodikliai (Vertinant 2021 m. rezultatus, PD ir LGD parametrams įvertinti buvo naudoti 2011-2021 m. istoriniai duomenys).

LCKU kiekvieną ketvirtį seka faktinius minėtus rodiklius bei Lietuvos banko prognozes ir vertina jų pokyčių įtaką atitinkamų skolininkų segmentų kreditingumui. Tęstinis nedarbo lygio augimas ir/ ar neigiamas BVP pokytis, viršijantis LCKU narių kredito unijų Grupės nusistatytas ribines vertes, yra laikomas išankstiniu galimo skolininkų kreditingumo blogėjimo signalu. Nedarbo lygiui ir/ ar BVP pokyčiui viršijus ribines vertes, koreguojami scenarijų svoriai bei prognozinės PD struktūros. Esant neapibrėžtai situacijai rinkoje ir siekiant kuo tiksliau atspindėti TKN, parametrai gali būti atnaujinami, o scenarijų svoriai gali būti paskirstomi individualiai.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Užtikrinimo priemonių vertinimas

Siekdama sumažinti finansinio turto kredito riziką, LCKU siekia, kai tik įmanoma, naudoti užtikrinimo priemones. Užtikrinimo priemonės gali būti įvairios, tokios kaip pinigai, vertybiniai popieriai, akredityvai/ garantijos, nekilnojamasis turtas, gautinos sumos, atsargos, kitas nefinansinis turtas ir pan.

Užtikrinimo priemonė (nebent ji būtų perimta) nėra apskaitoma LCKU finansinės padėties ataskaitoje, tačiau užtikrinimo priemonės tikroji vertė turi įtakos tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimui tiek individualaus, tiek kolektyvaus TKN vertinimo atveju. Paprastai užtikrinimo priemonių tikroji vertė vertinama paskolos suteikimo metu ir vėliau reguliariai pakartotinai pervalduojama. Išsami informacija apie įvairias LCKU turimas užtikrinimo priemones pateikiama Kredito rizikos valdymo dalyje toliau.

Kai tik įmanoma, LCKU naudoja aktyvios rinkos duomenis, kad įvertintų finansinį turtą, laikomą užtikrinimo priemone. Kitas finansinis turtas, neturintis lengvai nustatomų rinkos verčių, vertinamas naudojant modelius. Nefinansinės užtikrinimo priemonės, pavyzdžiui, nekilnojamasis turtas, vertinamas remiantis trečiųjų šalių, pvz. turto vertintojų, duomenimis arba remiantis būsto kainų indeksais.

Už skolas perimtas turtas

Pagal LCKU apskaitos politiką nustatoma, ar perimtą turtą galima geriausiai panaudoti savo veiklos tikslams, ar jis turėtų būti parduodamas. Turtas, kuris yra/ gali būti panaudojamas savo veiklai, perkeliamas į atitinkamą turto grupę mažesniaja iš turto perėmimo vertės ar apskaitinės turto užtikrintos finansinės priemonės vertės. Turtas, kurį numatoma parduoti, yra perkeliamas į turto, skirtą pardavimui kategoriją, ir vertinamas tikrąja verte (jei finansinis turtas) arba tikrąja verte, atėmus pardavimo sandorio išlaidas (jei nefinansinis turtas). 2022 m. LCKU už skolas perimtas turtas laikomas kitu turtu (2021 m. už skolas perimto turto nebuvo).

Nurašytas finansinis turtas

Finansinis turtas yra nurašomas arba iš dalies, arba visas tik tada, kai LCKU nebesitiki atgauti jokių su turtu susijusių sumų ir atitinkamai nebevykdo turto išieškojimo veiksmų. Jei nurašoma suma yra didesnė už sukauptą tikėtinų kredito nuostolių sumą, skirtumas laikomas papildomu vertės sumažėjimu nuo bendros balansinės vertės. Bet kokie vėlesni nurašyto finansinio turto atgavimai yra apskaitomi kaip kreditiniai įrašai vertės sumažėjimo sąnaudose bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pertvarkytos ir restruktūrizuotos paskolos

Kartais LCKU, reaguodama į skolininko finansinius sunkumus, neperima užtikrinimo priemonių ar kitais būdais jų nerealizuoja, tačiau suteikia nuolaidas ar pakeičia pradinės paskolų sutarčių sąlygas.

LCKU laiko paskolą restruktūrizuota, kai tokie pakeitimai yra atliekami dėl dabartinių ar tikėtinų skolininko finansinių sunkumų, ir LCKU nebūtų atlikusi tokių pakeitimų, jei skolininkas būtų finansiškai pajėgus. Veiksniai, rodantys finansinius sunkumus, apima įsipareigojimų nevykdymą arba reikšmingus kitus Kredito rizikos skyriaus patarimus skolinko atžvilgiu. Restruktūrizavimas gali apimti mokėjimo termino pratęsimą ir naujas paskolos sutarties sąlygas. Persvarsčius sąlygas, bet koks vertės sumažėjimas vertinamas naudojant pradinę EPN, apskaičiuotą prieš pakeičiant sąlygas. LCKU politika yra tinkamai stebėti visas restruktūrizuotas paskolas, kad būtų užtikrinta, jog ateityje mokėjimai ir toliau bus vykdomi.

Sprendimai dėl pripažinimo nutraukimo ir klasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju atskirai. Jei šių procedūrų metu nustatomi nuostoliai, susiję su paskola, tokia paskola yra laikoma nuvertėjusia 3 lygio restruktūrizuota paskola, kol nėra atgauti visi jos pinigų srautai arba paskola nurašoma.

Kai paskola buvo persvarstyta arba pakeista, bet nenutrauktas jos pripažinimas, LCKU taip pat pakartotinai įvertina, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika. LCKU taip pat svarsto, ar tokia paskola turi būti klasifikuojama kaip 3 lygio finansinis turtas. Jei paskola buvo restruktūrizuota, ji tokia išlieka visą 12 mėnesių trukmės stebėsenos laikotarpį, per kurį skolininkas turi įvykdyti tam tikras sąlygas, kad būtų perkeltas į žemesnės rizikos lygį.

Jei paskolos sutarties sąlygų pakeitimai yra reikšmingi, paskolos pripažinimas nutraukiamas, kaip buvo paaiškinta aukščiau.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Materialusis ilgalaikis turtas

Materialusis ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą. Materialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu. Turto naudojimo laikotarpiai yra tokie: pastatai – 25 metai, lengvieji automobiliai – 6 metai, baldai – 6 metai, kompiuterinė įranga - 3 metai, kita – nuo 3 iki 5 metų.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atgautinos vertės. Materialusis ilgalaikis turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti, ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė. Pelnas arba nuostolis iš materialiojo ilgalaikio turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo balansine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną atskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo atskaitiniu laikotarpiu, kai jos patiriamos. Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje LCKU iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu per 3 – 5 metų numatomą naudojimo laikotarpį.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės. Nematerialiojo ilgalaikio turto vertė peržiūrima siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei apskaityta.

LCKU viduje sukurtas nematerialiojo turto pasigaminimo savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai nematerialusis turtas pirmą kartą atitiko nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Išlaidos, tiesiogiai priskiriamos unikaliam programinei įrangai, kontroliuojamai LCKU, projektuoti bei testuoti yra pripažįstamos nematerialiuoju turtu tik tada, kai LCKU turi patikimų įrodymų, kad:

- techniškai įmanoma užbaigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, kuris būtų tinkamas naudoti;
- ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtros darbus;
- ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;
- ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;
- ji gali įrodyti, kaip nematerialusis turtas ateityje teiks LCKU ekonominę naudą;
- ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

Darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei kitos tiesiogiai su programinės įrangos gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos yra priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, jei kuriamas turtas atitinka visas aukščiau nurodytas sąlygas.

Palaikymo ir kitos plėtros išlaidos, kurios nepriskiriamos įmonės pasigaminτος (sukurtos) programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pripažįstamos to atskaitinio laikotarpio sąnaudomis, kada jos buvo patirtos. Išlaidos, kurias LCKU pripažino sąnaudomis ankstesniais atskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuris yra amortizuojamas/ nudėvimas, tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pokyčiai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostolis yra skirtumas tarp apskaitinės ir atgautinos verčių. Atgautina vertė yra laikoma ta vertė, kuri yra didesnė – turto tikroji vertė, sumažinta pardavimo išlaidomis, arba naudojimo vertė. Vertinant, kiek galėtų sumažėti vertė, turtas priskiriamas įplaukas generuojančiam vienetui. Nefinansinis turtas, kuriam anksčiau buvo nustatytas vertės sumažėjimas, kiekvienais metais yra vertinamas ir dėl vertės sumažėjimo atstatymo.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nuoma

LCKU kaip nuomininkas

Sutarties pradžioje LCKU vertina, ar sutartis yra nuoma ar ją apima. Tai reiškia, kad vertinama, ar pagal sutartį suteikiama teisė valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį.

Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, LCKU taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. LCKU pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis nuomojamu turtu.

Naudojimo teise valdomas turtas

Pradžios datą (t. y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) LCKU pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per nuomos laikotarpį arba nustatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos LCKU perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad nuomininkas pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, nusidėvėjimas skaičiuojamas remiantis numatomu turto naudingo tarnavimo laiku. 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. turto naudingumo tarnavimo laikas – 4 metai.

Taip pat naudojimo teise valdomas turtas yra vertinamas dėl vertės sumažėjimo.

Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą LCKU pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumos, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas. Tokios nuomos įmokos taip pat apima pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad LCKU ta pasirinkimo teise pasinaudos, ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį LCKU pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Kintamos nuomos įmokos, kurios nepriklauso nuo indekso ar normos, pripažįstamos sąnaudomis (nebent jos yra patiriamos atsargoms pagaminti) laikotarpiu, kuriuo įvyksta įvykis ar atsiranda sąlyga, dėl kurių mokami šie mokesčiai.

Skaičiuodama dabartinę nuomos įmokų vertę, LCKU taiko nuomos pradžios datą priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nes nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama atsižvelgiant į įvertintas palūkanas ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

LCKU nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

LCKU taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam turtui, kurį sudaro transporto priemonės (t. y. tokia nuoma, kurios laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių ir kuri neapima pasirinkimo teisės pirkti turtą). Šios išimties ji laikosi ir pripažindama mažaverčio turto, kurį sudaro įvairūs biuro inventoriai, ir kuris yra laikomas turintis mažą vertę, nuomą. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

LCKU kaip nuomotojas

Būdama nuomotoju, nuomos pradžioje LCKU nustato, ar sudaryta sutartis yra finansinė ar veiklos nuoma. Jeigu LCKU nustato, kad pagal nuomos sutartį perduodama iš esmės visa nuomojamo turto nuosavybei būdinga rizika ir nauda, tokias nuomos sutartis ji priskiria finansinei nuomai. Nuomos sutartys, pagal kurias LCKU neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizikos ir naudos, priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitos kitos veiklos pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl de-rybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto balansinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie įtakoja ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų sudarymo dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

LCKU atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos einamaisiais ir kitais finansiniais metais apskaitomoms turto ir įsipareigojimų sumoms. Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais.

a) Finansinio turto vertės sumažėjimas

Vertinant visų kategorijų finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, reikia priimti tam tikrus sprendimus: visų pirma apskaičiuojant vertės sumažėjimo nuostolius, reikia įvertinti būsimųjų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių vertę ir laiką bei nustatyti, ar kredito rizika reikšmingai padidėjo po pirminio pripažinimo. Tokie sprendimai atliekami atsižvelgiant į daugybę veiksnių, kurių pasikeitimai gali lemti skirtingą vertės sumažėjimo nuostolių dydį. LCKU tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas apima sudėtingus modelius, turinčius nemažai prielaidų dėl taikomų duomenų/ įvesčių pasirinkimo ir jų tarpusavio priklausomybės. Tikėtinų kredito nuostolių modelio elementai, kurie laikomi svarbiais apskaitiniais vertinimais ir sprendimais, apima:

- Skolininko finansinės būklės nustatymą ir PD priskyrimą atitinkamai skolininko būklei;
- LCKU taikomus kiekybinius ir kokybinius kriterijus (kredito rizikos indikatorius), pagal kuriuos vertinama, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika, ir atitinkamai, ar nuostoliai turėtų būti vertinami taikant galiojimo laikotarpio, ar 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius (žr. 4 pastabą, Kredito rizikos dalį);
- finansinio turto segmentavimą, kai tikėtini kredito nuostoliai vertinami kolektyviai;
- tikėtinų kredito nuostolių modelio kūrimą, įskaitant įvairias formules ir juose naudojamų duomenų pasirinkimą;
- tarpusavio sąsajų makroekonominių scenarijų, makroekonomikos kintamųjų, tokių kaip bendrasis vidaus produktas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas, ir jų poveikio PD, EAD ir LGD nustatymą;
- į ateitį orientuotų makroekonominių scenarijų ir jų tikimybių nustatymą, siekiant įtraukti makroekonominius duomenis į tikėtinų kredito nuostolių modelį.

Tikėtinų kredito nuostolių modelis yra reguliariai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į faktinių nuostolių duomenis.

b) Atidėto pelno mokesčio turtas

Finansinėse ataskaitose vadovybė pripažino apskaičiuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą, nes vadovybės nuomone jis realizuosis dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas neapriboto nuostolių perkėlimo laikotarpio, tęstinės neapribotos LCKU veiklos bei numatyto LCKU veiklos pelningumo ateinančiais laikotarpiais. Atidėto pelno mokesčio turto panaudojimas yra pagrįstas 8 metų mokestinio pelno prognozėmis, remiantis patvirtinta LCKU veiklos strategija.

c) Lietuvos valstybės turimi LCKU pajai

LCKU finansinėse ataskaitose Valstybės turimi LCKU pajiniai įnašai (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1084 „Dėl narystės Lietuvos centrinėje kredito unijoje“, kuriuo Valstybė įsigijo vieną pagrindinį ir 29 596 papildomus pajus iš centrinės unijos ir tokiu būdu suteikė 8 879 800 EUR kapitalo pagalbą, bei 2018 m. kovo 15 d. sutartį „Dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo“ ir tolimesnius jos pakeitimus bei priedus) ar jų likutis po tarpinių gražinimų yra apskaitomi LCKU nuosavame kapitale kaip pajinis kapitalas. Už Valstybės kapitalo pagalbą mokami aptarnavimo kaštai yra apskaitomi kaupimo principu palūkanų ir kitose panašiose sąnaudose. Detalesnė informacija pateikiama 26 pastaboje.

d) Rusijos karinės invazijos į Ukrainos respubliką, EURIBOR kilimo ir NT kainų korekcijos įtakos vertinimas

Rengiant ataskaitą, nors ir buvo įvertinta įtaka dėl Rusijos karinės invazijos į Ukrainą, EURIBOR kilimo ar NT kainų korekcijos, tačiau vis dar vyravo neapibrėžtumas dėl tolimesnės geopolitinės įtampos vystymosi ir Europos centrinio banko sprendimų dėl palūkanų normos įtakos Lietuvai. Ribojamosios naujos priemonės gali daryti didesnę tiesioginę ar netiesioginę įtaką skolininkams, kurių veikla susijusi su minimais ekonomikos neapibrėžtumais. LCKU vadovybė įvertino, kad šis poveikis vertintinas kaip nereikšmingas, atsižvelgiant į LCKU klientų profilį, taip pat ribojamosios priemonės gali turėti netiesioginę įtaką tiek kitiems skolininkams dėl besikeičiančios ekonominės situacijos, tiek ir LCKU turimam vertybinių popierių portfeliui dėl galimo rinkos kainų pasikeitimo.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nors didėjančios palūkanų normos ir turi įtaką LCKU turimų skolos VP tikrajai vertei – tame tarpe ir laikomiems iki išpirkimo, tačiau, šis poveikis vertintinas kaip nereikšmingas (žr. 3 pastabą). LCKU vadovybė įvertino, jog šios ribojamosios priemonės neturės reikšmingos įtakos LCKU galimybei tęsti veiklą, nes įvestos ribojamosios priemonės šiuo metu neturi tiesioginės neigiamos įtakos LCKU.

e) Lėšų gautų nukentėjusiems nuo COVID-19 ir karo padarinių apskaita

2022 m. ir 2021 m. LCKU kaip finansų tarpininkas dalyvavo UAB INVEGA ir Žemės ūkio paskolų garantijos fondo COVID-19 tikslinio finansavimo priemonių įgyvendinime. Pagal šias priemones 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU buvo išdavusi 31 173 tūkst. EUR vertės paskolų, skirtų finansuoti nuo COVID-19 pandemijos padarinių nukentėjusius asmenis (2021 m. – 37 418 tūkst. EUR). Taip pat 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU turėjo 3 566 tūkst. EUR neišskolintų lėšų (2021 m. gruodžio 31 d. - 2 925 tūkst. EUR), susijusių su minėtomis COVID-19 tikslinio finansavimo priemonėmis. Nuo 2022 m. LCKU kaip finansų tarpininkas dalyvavo Žemės ūkio paskolų garantijos fondo nukentėjusiems nuo karo padarinių tikslinio finansavimo priemonių įgyvendinime. Pagal šią priemonę 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU buvo išdavusi 6 993 tūkst. EUR vertės paskolų, skirtų finansuoti nuo karo padarinių nukentėjusius asmenis ir turėjo 8 tūkst. EUR neišskolintų lėšų, susijusių su minėtomis nuo karo nukentėjusių asmenų tikslinio finansavimo priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, kad LCKU yra prisiėmusi prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal susijusias sutartis ir LCKU perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, pagal minėtas priemones suteiktos paskolos, lėšos ir susiję įsipareigojimai nėra pripažįstami LCKU finansinės padėties ataskaitoje.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai yra mažai tikėtina, kad bus prarasta ekonominė nauda. Neapibrėžtas turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei iš jo yra tikimasi gauti ekonominės naudos.

Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos

Įvykiai po metų pabaigos, suteikiantys papildomos informacijos apie LCKU būklę finansinės padėties ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), yra apskaityti finansinėse ataskaitose. Vėlesni reikšmingi įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami pastabose.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

3 PASTABA. TIKROJI FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- nesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos LCKU.

Finansinių įsipareigojimų ir finansinio turto, apskaitomų amortizuota savikaina, išskyrus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo, paskolas kredito unijoms bei gautas paskolas, tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių, nes palūkanų normos, atitinka arba reikšmingai nesiskiria nuo rinkos sąlygų. Tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant dabartinės rinkos palūkanų normas (EURIBOR/ UNIBOR) pridėjus esamą maržą panašioms produktams balanso dieną ir taip nustatant tikrąją vertę.

Vertybinių popierių, vertinamų amortizuota savikaina, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis arba tarpbankinėmis kainų kotiruotėmis. Šie vertybiniai popieriai priklauso kotiruojamų rinkos kainų grupei. Amortizuota savikaina vertinamų vertybinių popierių tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

Kito finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatomos naudojant diskontuotų pinigų srautų modelius. Kiti turto ir įsipareigojimų straipsniai finansinėse ataskaitose nėra vertinami tikrąją verte, tačiau ji yra atskleidžiama. Kitų turto ir įsipareigojimų įvertinimui yra naudojamas dabartinės vertės metodas, taikant aktualias diskonto normas - priskiriama 3 lygiui.

	2022		2021	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Finansinis turtas:				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	25 437	25 437	47 650	47 650
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	70 332	70 286	53 620	51 801
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	283	283	2 975	2 975
Paskolos kredito unijoms	70 049	70 003	50 645	48 826
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	60 845	58 260	44 820	47 134
Vertybiniai popieriai	92 339	89 070	83 089	83 669
Vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	33 000	33 000	42 466	42 466
Vertinami amortizuota savikaina	54 537	51 268	36 916	37 496
Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	4 802	4 802	3 707	3 707
Gruodžio 31 d.	248 953	243 053	229 179	230 254
Finansiniai įsipareigojimai:				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	216 312	216 470	202 164	202 558
Kitų asmenų indėliai	76	76	40	40
Likvidumo palaikymo rezervas	6 324	6 324	5 169	5 169
Subordinuotos paskolos	3 936	3 936	3 014	3 014
Kiti finansiniai įsipareigojimai	1 097	1 097	115	115
Gruodžio 31 d.	227 745	227 903	210 502	210 896

2021 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU turtą, apskaitomą tikrąja verte, sudarė vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius). 2021 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU neturėjo įsipareigojimų, apskaitomų tikrąja verte.

Vertybinių popierių rinkos kainos yra nustatytos pagal kotiruojamas rinkos kainas, jei tokios kainos yra skelbiamos.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nustatant tikrąją vertę naudojami 2 metodai – remiamasi aktyviomis rinkos kainomis bei naudojamas dabartinės vertės metodas. Nustatant tikrąją vertę naudojami skirtingų lygių duomenys:

1 lygio duomenys - tai tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;

2 lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimų duomenys, išskyrus 1 lygį;

3 lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimų duomenys.

2021 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių, vertinamą tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

2021 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių, vertinamą tikrąją vertę per pelną (nuostolius) portfeliui priskirtinų kolektyvinio investavimo subjektų tikroji vertė nustatyta pagal emitento skelbiamą informaciją, naudojami 3 lygio duomenys.

Peržiūrėjus vertinimo kriterijus, tiek 2022 m., tiek 2021 m. ataskaitose nuosavybės vertybiniai popieriai buvo perklasifikuoti iš 2 į 3 lygį.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyta kokio lygio duomenys buvo naudoti.

	2022			2021		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Finansinis turtas:						
Pinigai ir lėšos centriniame banke	25 437	-	-	47 650	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	283	-	70 003	2 975	-	48 826
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	283	-	-	2 975	-	-
Paskolos kredito unijoms	-	-	70 003	-	-	48 826
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	-	58 260	-	-	47 134
Vertybiniai popieriai	84 268	-	4 802	79 962	-	3 707
Vertinami tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas	33 000	-	-	42 466	-	-
Vertinami amortizuota savikaina	51 268	-	-	37 496	-	-
Vertinami tikrąją vertę per pelną (nuostolius)	-	-	4 802	-	-	3 707
Gruodžio 31 d.	109 988	-	133 065	130 587	-	99 667
	2022			2021		
Finansiniai įsipareigojimai:	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	-	216 470	-	-	196 347
Kitų asmenų indėliai	-	-	76	-	-	40
Likvidumo palaikymo rezervas	-	-	6 324	-	-	5 169
Subordinuotos paskolos	-	-	3 936	-	-	3 014
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	-	1 097	-	-	115
Gruodžio 31 d.	-	-	227 903	-	-	204 685

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

4 PASTABA. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Siekiant tinkamai valdyti LCKU veiklos rizikas, LCKU yra įdiegta rizikų valdymo politika, kurią vykdo ir už kurią atsako LCKU valdyba ir administracijos vadovas. Vertinant ir valdant LCKU kredito riziką taip pat dalyvauja LCKU paskolų komitetas. LCKU taip pat yra įsteigtas atskiras rizikų valdymo komitetas, kurio pagrindinė veikla apima įvairių rizikų (įskaitant kredito, rinkos, operacinę, likvidumo) valdymą ir jų valdymo tobulinimą.

LCKU įgyvendintos LCKU valdybos patvirtintos rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos bei politikos, kurios padeda identifikuoti ir analizuoti prisiimtas rizikas, nustatyti atitinkamus rizikos limitus ir kontrolės procedūras, taip pat stebėti rizikas ir nustatytų limitų laikymąsi. LCKU peržiūri rizikos valdymo politikas ir sistemas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus, priežiūros institucijos reikalavimus ir besivystančius geriausios praktikos principus. Už rizikos valdymo ir kontrolės nepriklausomą peržiūrą atsakinga stebėtojų taryba.

Svarbiausios rizikų rūšys, kurias prisiima LCKU, yra: kredito, rinkos, operacinė, koncentracijos ir likvidumo rizika. 2022 m. LCKU vertinasi ir aplinkosauginių, socialinių bei valdysenos veiksnių riziką (angl. *Environmental, Social and Governance – ESG*).

Rizikos kontrolės funkcija LCKU yra atskirta nuo veiklos, susijusios su rizikos prisiėmimu, t. y. nuo padalinių, tiesiogiai bendraujančių su klientais, veiklos.

Kredito rizika

Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones yra pateikiama žemiau:

Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:	2022	2021
Pinigai ir lėšos centriniame banke	25 437	47 650
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	70 332	53 620
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	283	2 975
Paskolos kredito unijoms	70 049	50 645
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	60 845	44 820
Vertybinių popierių	92 339	83 089
Vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	33 000	42 466
Vertinami amortizuota savikaina	54 537	36 916
Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	4 802	3 707
Gruodžio 31 d.	248 953	229 179
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:		
Kreditavimo įsipareigojimai	11 502	10 498
Suteiktos garantijos	1 630	801

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Maksimali kredito rizika įvertinus užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones pateikiama žemiau:

2022 m. gruodžio 31 d.	Užtikrinimo priemonių vertė						Bendra užtikri- nimo priemo- nių vertė	Neužtik- rinta pozi- cijos vertė ne- vertinant TKN	Tikėtini kredito nuosto- liai
	Pozici- jos vertė	Vyriausy- bės ga- ranti-jos	Gyvena- mosios paskirties NT	Komer- cinių pas- kirties NT	Žemė	Kitos užtikri- nimo priemo- nės			
Pinigai ir lėšos cent- riniame banke	25 437	-	-	-	-	-	-	25 437	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito insti- tucijų	70 334	-	-	-	-	-	-	70 334	(2)
Lėšos bankų ko- respondentinėse sąs- kaitose ir vienos nak- ties indėliai	283	-	-	-	-	-	-	283	-
Paskolos kredito unijoms	70 051	-	-	-	-	-	-	70 051	(2)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	62 474	2 618	21 609	15 178	33 521	63 561	136 487	98	(1 629)
Vertybiniai popieriai	92 339	-	-	-	-	-	-	92 339	-
Vertinami tikraja verte per kitas bendrą- sias pajamas	33 000	-	-	-	-	-	-	33 000	-
Vertinami amorti- zuota savikaina	54 537	-	-	-	-	-	-	54 537	-
Vertinami tikraja verte per pelną (nuos- tolius)	4 802	-	-	-	-	-	-	4 802	-
Viso	250 584	2 618	21 609	15 178	33 521	63 561	136 487	188 208	(1 631)

2021 m. gruodžio 31 d.	Užtikrinimo priemonių vertė						Bendra užtikri- nimo priemo- nių vertė	Neužtik- rinta pozi- cijos vertė ne- vertinant TKN	Tikėtini kredito nuosto- liai
	Pozici- jos vertė	Vyriausy- bės ga- ranti-jos	Gyvena- mosios paskirties NT	Komer- cinių pas- kirties NT	Žemė	Kitos užtikri- nimo priemo- nės			
Pinigai ir lėšos cent- riniame banke	47 650	-	-	-	-	-	-	47 650	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito insti- tucijų	53 621	-	-	-	-	-	-	53 622	(2)
Lėšos bankų ko- respondentinėse sąs- kaitose ir vienos nak- ties indėliai	2 975	-	-	-	-	-	-	2 975	-
Paskolos kredito unijoms	50 646	-	-	-	-	-	-	50 646	(2)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	45 900	1 120	15 902	28 820	12 252	19 098	77 191	227	(1 080)
Vertybiniai popieriai	83 089	-	-	-	-	-	-	83 089	-
Vertinami tikraja verte per kitas bendrą- sias pajamas	42 466	-	-	-	-	-	-	42 466	-
Vertinami amorti- zuota savikaina	36 916	-	-	-	-	-	-	36 916	-
Vertinami tikraja verte per pelną (nuos- tolius)	3 707	-	-	-	-	-	-	3 707	-
Viso	230 261	1 120	15 902	28 820	12 252	19 098	77 191	184 587	(1 082)

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Įprastinėmis verslo sąlygomis, LCKU prisiima riziką, kad paskolų sutarčių šalys gali nepajėgti, suėjus terminui, įvykdyti savo įsipareigojimų. Kredito rizikos valdymo tikslas – minimizuoti nuostolių iš paskolų sandorių patyrimo riziką. Suteikiant paskolas LCKU narėms kredito unijoms atsižvelgiama į pagrindinius skolininko būklės vertinimo kriterijus, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos grąžinimo. Kredito unijų vertinimo kriterijai yra kredito unijos reitingas, rizikos rodikliai, veiklos efektyvumas, reputacija, paskolų grąžinimo istorija, paskolų portfelio kokybė, kredito unijos balanso, pelno (nuostolių) ataskaitų, lėšų poreikio įvertinimas, planuojamas lėšų panaudojimas ir verslo plano vertinimas. Kredito unijų narių – fizinių ir juridinių asmenų vertinimo kriterijai yra reputacija, finansinis pajėgumas, verslo plano ir užstato vertinimas, lėšų poreikio įvertinimas. Paskolų gavėjų būklė vertinama kas ketvirtį ir atsiradus objektyvių įrodymų, kad LCKU nesugebės susigrąžinti visos paskolos sumos, pripažįstami paskolos vertės sumažėjimo nuostoliai.

LCKU vadovybė valdydama kredito riziką, nesuteikia kredito unijoms ilgesnio kaip 5 metų termino paskolų, kurių tikslas – apyvartinės lėšos, vystymui ir likvidumui. Išduodamų subordinuotų paskolų terminas – 5-8 metai. Paskolų kredito unijų nariams maksimalus terminas 30 metų.

LCKU paskolų komitetas ir/ ar valdyba nagrinėjant kredito unijos paskolos paraišką ar paskolos grąžinimo laikotarpiu kilus abejonėms dėl paskolų grąžinimo gali pareikalauti paskolos užtikrinimo priemonių. Paskolų užtikrinimo priemonės rinkos vertę ir užtikrinimo priemonių pinigų srautus vertina ir nustato paskolų komitetas. Paskolos kredito unijų nariams – fiziniams ir juridiniams asmenims išduodamos tik pateikus užtikrinimo priemones, kurios atitinka LCKU patvirtintus reikalavimus. Paskolų komitetas, vertindamas užtikrinimo priemones, gali kreiptis į nepriklausomus turto vertintojus.

LCKU paskolų komitetas gavęs kredito unijos paskolos paraišką, atlieka paraiškos ir, jei reikalinga, kitų paskolai gauti reikalingų dokumentų analizę, išanalizuoja paskolos prašytojo būklę ir jos pokyčius bei pateikia išvadas LCKU valdybai dėl paskolos suteikimo galimybių. LCKU įdiegta vidinė rizikos rodiklių valdymo, vertinimo ir reitingų sistema. Remiantis jos duomenimis bei kita informacija atliekamas pradinis paskolos prašytojo būklės įvertinimas, bei tolimesnis skolininko būklės sekimas. Prieš priimant sprendimą dėl paskolos suteikimo paskolų komitetas įvertina skolininko būklę. Periodiškai yra atliekamas skolininkų būklių pervertinimas pagal LCKU tvarkose numatytas procedūras. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos grąžinimo yra kredito unijos reitingas ir kredito unijos paskolų grąžinimo istorija. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos nario fizinio/ juridinio asmens vertinimo kriterijai yra jo finansinis pajėgumas, reputacija, projekto verslo planas ir lėšų įsisavinimo eiga. Pagal nustatytą metodiką kiekvienas skolininko būklę įtakojantis kriterijus įvertinamas nuo „1“ iki „5“, kur „1“ – labai gerai, „2“ – gerai, „3“ – patenkinamai, „4“ – nepatenkinamai, „5“ – labai blogai. Pagal nustatytą metodiką įvertinus atskirų dedamųjų svorius nustatomas skolininko būklės įvertinimas.

Lentelėje žemiau pateikta LCKU paskolų portfelio kokybė pagal LCKU paskolų klases (apyvartinių lėšų, likvidumo, subordinuotas, kredito linijas, per kurias kredito unijos išduoda paskolas iš UAB INVEGA ir ŽŪPGF fondų, sindikuotas paskolas kredito unijų nariams ir kitas, kurias sudaro perimtos reikalavimo teisės):

2022 12 31						
Paskolos tikslas						
Skolininko būklė	Subordinuotos	Apyvartinėms lėšoms	Kredito linijos	Kitos	Sindikuotos	Iš viso
1 - labai gera	145	2 053	3 245	-	9 030	14 473
2 - gera	4 593	44 563	7 056	776	19 447	76 435
3 - patenkinama	1 499	3 580	568	-	20 959	26 606
4 - nepatenkinama	-	1 693	1 018	-	9 351	12 062
5 - labai bloga	-	-	36	169	1 113	1 318
Iš viso	6 237	51 889	11 923	945	59 900	130 894

2021 12 31						
Paskolos tikslas						
Skolininko būklė	Subordinuotos	Apyvartinėms lėšoms	Kredito linijos	Kitos	Sindikuotos	Iš viso
1 - labai gera	145	705	2 958	-	3 634	7 442
2 - gera	3 816	21 076	6 862	-	7 865	39 619
3 - patenkinama	1 164	9 414	3 989	-	29 756	44 323
4 - nepatenkinama	-	-	515	-	1 137	1 652
5 - labai bloga	-	-	-	1 003	1 426	2 429
Iš viso	5 125	31 195	14 324	1 003	43 818	95 465

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikiamos sindikuotų ir kitų asmenų paskolų užtikrinimo priemonės pagal skolininkų būkles:

2022 12 31		Paskolų vertė nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta paskolų dalis nevertinant TKN
Skolininko būklė	POCI	Sindikuotos	Iš viso				
1 - labai gera	-	9 120	9 120	(90)	13 846	-	
2 - gera	943	19 619	20 562	(339)	54 171	-	
3 - patenkinama	-	21 604	21 604	(645)	44 647	-	
4 - nepatenkinama	-	9 646	9 646	(295)	21 074	-	
5 - labai bloga	203	1 339	1 542	(260)	2 749	98	
Iš viso	1 146	61 328	62 474	(1 629)	136 487	98	

2021 12 31		Paskolų vertė nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta paskolų dalis nevertinant TKN
Skolininko būklė	POCI	Sindikuotos	Iš viso				
1 - labai gera	-	3 638	3 638	(6)	5 922	29	
2 - gera	-	7 970	7 970	(7)	11 664	-	
3 - patenkinama	-	30 210	30 210	(257)	51 310	-	
4 - nepatenkinama	-	1 337	1 337	-	2 321	-	
5 - labai bloga	1 176	1 569	2 745	(810)	5 975	198	
Iš viso	1 176	44 724	45 900	(1 080)	77 191	227	

Kredito unijoms paskolos apyvartinėms lėšoms nėra suteikiamos, jei kredito unija neatitinka LCKU paskolų išdavimo tvarkoje numatytų sąlygų. LCKU valdyba, gavusi paskolų komiteto išvadas (rekomendacijas dėl paskolos suteikimo galimybių, reikalingų užtikrinimo priemonių ir pan.), dar kartą įvertina paskolos suteikimo galimybes ir priima sprendimą dėl paskolos suteikimo. Paskolų komitetas analizuoja ir seka išduotų paskolų grąžinimo būklę, įvertina išduotų paskolų negrąžinimo priežastis, vertina paskolų grupavimo ir tikėtinų kredito nuostolių poreikio apskaičiavimo rezultatus, įvertina kaip kontroliuojamas paskolų grąžinimas bei teikia LCKU valdybai šią ir kitą reikalingą informaciją.

Pagal paskolų sutarčių nuostatas LCKU turi teisę vienašališkai nusirašyti paskolų įmokas nuo kredito unijų sąskaitų.

Siekiant sumažinti kredito riziką, Lietuvos bankas yra nustatęs maksimalios pozicijos vertės vienam skolininkui normatyvą – pozicijos vertė vienam skolininkui neturi viršyti 25 proc. LCKU skaičiuotino kapitalo. LCKU valdyba yra nustačiusi vidinius limitus atskiriems paskolų tipams ir paskolų sumai. LCKU nustatomi ir peržiūrimi vidiniai maksimalios paskolos ir pozicijos normatyvai, kurie yra konservatyvesni nei Lietuvos banko nustatytas rodiklis. Bet koku atveju suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. 2022 m. gruodžio 31 d. didžiausia viena paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, sudarė 4 246 tūkst. EUR, t. y. 20,27 proc. LCKU skaičiuotino kapitalo (2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 3 307 tūkst. EUR, t. y. 20,62 proc. LCKU skaičiuotino kapitalo).

2019 m. gegužės 20 d. buvo gautas Lietuvos banko sprendimas Nr. 241-133 *Dėl leidimo Lietuvos centrinei kredito unijai netaikyti tam tikrų 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir tarybos Reglamento (ES) NR. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 reikalavimų* (toliau – Sprendimas Nr. 241-133), kuriuo leista LCKU netaikyti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 113 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, t. y. LCKU netaikomas maksimalios pozicijos vertės normatyvas klientų grupei, kuriai priklauso susijusios įstaigos (kredito unijos).

LCKU visos paskolos (išskyrus indėlius, lėšas kitų kredito įstaigų sąskaitose, išankstinius mokėjimus, garantijas bei laidavimus) yra išduodamos kredito unijoms LCKU narėms, darbuotojams ir kredito unijų nariams – fiziniams ar juridiniams asmenims – ūkininkams, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir kooperatyvams.

Per 2022 m. LCKU įsigijo POCI finansinių priemonių, kurių įsigijimo vertė buvo 940 tūkst. EUR (per 2021 m. - 236 tūkst. EUR). Šioms priemonėms 2022 m. gruodžio 31 d. buvo sukaupta 167 tūkst. EUR tikėtinų kredito nuostolių (2021 m. - 44 tūkst. EUR).

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau lentelėje pateikiamas LCKU paskolų portfelis pagal vėlavimo terminus ir turimas užtikrinimo priemonės:

	Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	Kitos paskolos ir gautinos sumos	Viso	Tikėtini kredito nuostoliai	Užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta paskolų ir gautinų sumų dalis
2022 12 31						
Nepradelstos	70 334	55 993	126 327	(1 064)	127 297	-
Pradelsta 1-30 dienų	-	4 173	4 173	(150)	6 949	-
Pradelsta 31-60 dienų	-	108	108	(1)	419	-
Pradelsta 61-90 dienų	-	-	-	-	-	-
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	-	2 200	2 200	(416)	1 822	98
Iš viso:	70 334	62 474	132 808	(1 631)	136 487	98

	Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	Kitos paskolos ir gautinos sumos	Viso	Tikėtini kredito nuostoliai	Užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinta paskolų ir gautinų sumų dalis
2021 12 31						
Nepradelstos	53 620	44 212	97 832	(888)	73 669	29
Pradelsta 1-30 dienų	-	388	388	(2)	943	-
Pradelsta 31-60 dienų	-	23	23	-	-	-
Pradelsta 61-90 dienų	-	275	275	(13)	161	-
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	-	1 002	1 002	(179)	2 418	198
Iš viso:	53 620	45 900	99 520	(1 082)	77 191	227

Užtikrinimo priemonės realizuojamos kredito gavėjams nevykdant sutartinių sąlygų, remiantis sutartyje numatytais sąlygomis bei kitais teisės aktais.

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie LCKU išduotų paskolų ir gautinų sumų likučius bei tikėtinus kredito nuostolius:

	2022	2021
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	70 334	53 620
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų ir institucijų	62 474	45 900
Iš viso suteiktų paskolų	132 808	99 520
Iš viso vertės sumažėjimo nuostoliai:	(1 631)	(1 082)
Kredito institucijoms	(2)	(2)
Kitiems asmenims	(1 629)	(1 080)
Iš viso suteikta paskolų ir gautinų sumų, grynąja verte	131 177	98 440

Žemiau pateikiamas tikėtinų kredito nuostolių pasikeitimas per metus:

2022 m. sausio 1 d.	(1 082)
Paskolų vertės sumažėjimas	(742)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	192
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	1
2022 m. gruodžio 31 d.	(1 631)
2021 m. sausio 1 d.	(720)
Paskolų vertės sumažėjimas	(830)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	465
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	3
2021 m. gruodžio 31 d.	(1 082)

Vertės sumažėjimo suma skolos finansinėms priemonėms, vertinamoms tikraja verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis 2022 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 18 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. - 22 tūkst. EUR).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2022 m. gruodžio 31 d. pagal LCKU taikomą tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo apskaityti 90 tūkst. EUR tikėtini kredito nuostoliai LCKU kreditavimo įsipareigojimams ir garantijoms (2021 m. gruodžio 31 d. – 38 tūkst. EUR).

LCKU tikėtinų kredito nuostolių vertinimo modelio principai pateikiami žemiau:

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimo tikslais visos finansinės priemonės yra skirstomos į homogenines grupes, atsižvelgiant į bendras rizikos charakteristikas. LCKU yra išskiriamos šios finansinių priemonių grupės:

- LCKU kartu su grupės narėmis suteiktos sindikuotos paskolos;
- kitoms kredito įstaigoms suteiktos skolinimo pozicijos;
- skolos vertybiniai popieriai;
- lėšos (indėliai) bankuose;
- kitas finansinis turtas (gautinos prekybos sumos, už nuomą gautinos sumos ir kt.).

Sindikuotų paskolų pozicijos yra skirstomos į 3 skolininkų segmentus:

- Fizinių nekomercinių asmenų skolinimo pozicijos. Šiam skolininkų segmentui taip pat priskiriamos LCKU grupės darbuotojams teikiamos skolinimo pozicijos;
- Juridinių asmenų, išskyrus skolinimo pozicijas skirtas žemės ūkiui vystymui, skolinimo pozicijos. Juridinių asmenų skolinimo pozicijos, skirtos žemės ūkiui vystymui, priskiriamos žemės ūkiui skolinimo pozicijoms;
- Žemės ūkiui skolinimo pozicijos.

Skolos vertybiniai popieriai yra skirstomi į du pogrupius:

- Skolos vertybiniai popieriai išleisti emitentų, turinčių ECAI suteiktą investicinį reitingą;
- Skolos vertybiniai popieriai, išleisti kitų emitentų, turinčių ECAI suteiktą spekuliacinį reitingą.

Skolinimo pozicijos LCKU grupės viduje yra užtikrintos kryžminių garantijų sistema - LCKU grupės narių tarpusavio apsaugos ir pagalbos mechanizmu, teikiančiu pagalbą ne tik LCKU narės kredito unijos nemokumo, bet ir kitų finansinių sunkumų atveju. Atsižvelgiant į tai, skolinimo pozicijos LCKU grupės viduje yra laikomos visiškai užtikrintomis pozicijomis, trumpą garantijų realizavimo terminą ir joms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas ECAI investicinis reitingas dėl žemos rizikos, yra laikomi visiškai užtikrintomis finansinėmis priemonėmis ir joms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai yra laikomi labai žemos rizikos visiškai užtikrintomis finansinėmis priemonėmis, atsižvelgiant į trumpą terminą ir bankų, kuriuose yra laikomos, patronuojančių bendrovių reitingus. Šioms finansinėms priemonėms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

LCKU tikėtinų kredito nuostolių nustatymo metodikos sudarymui buvo naudojami visos LCKU grupės (LCKU ir jai priklausančių kredito unijų narių) 2009 - 2018 m. kreditų duomenys (išstojusių kredito unijų duomenys nebuvo traukiami).

Atsižvelgiant į finansinės priemonės kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, finansinės priemonės skirstomos į 3 rizikos lygius: 1 lygis, 2 lygis ir 3 lygis.

Skolos vertybinių popierių, lėšų bankų sąskaitose ir indėlių priskyrimas rizikos lygiams:

- 1 rizikos lygiui priskiriama:
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas investicinis reitingas;
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas neinvesticinis reitingas, tačiau emitentas yra ES šalies vyriausybė;
 - Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai;
- 2 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip BB+, bet aukštesnis kaip CCC+;
- 3 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip CCC+.

Laikoma, kad suteiktų skolinimo pozicijų kredito rizika reikšmingai padidėjo nuo pirminio pripažinimo, jeigu skolinimo pozicijai fiksuojamas kredito rizikos indikatorius. Tokiu atveju skolininkas perkeliamas iš 1 į 2 rizikos lygį. Laikoma, kad skolininkas neįvykdė savo kreditinių įsipareigojimų, jeigu fiksuojamas nuostolio įvykis, skolininkas tuomet perkeliamas iš 1/2 į 3 rizikos lygį.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kredito rizikos padidėjimo indikatorius – kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinės priemonės įsipareigojimų neįvykdymo rizika reikšmingai padidėjo nuo jos pirminio pripažinimo ir ji priskiriama 2 rizikos lygiui. Pagrindiniais kredito rizikos padidėjimo indikatoriais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kuris viršija 30 d.;
- skolininko finansinės būklės, kuri yra skolininko kredito rizikos vertinimo rodiklis, apimantis skolininko patikimumą ir finansinį pajėgumą, nustatomas atsižvelgiant į skolininko kreditingumo kriterijų vertinimą, pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko finansinės būklės pablogėjimo, kuris atliekamas ne daugiau kaip du kartus ir nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kuriuos nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- patiriama tiesioginė ir netiesioginė įtaka dėl ekonominės situacijos, atsižvelgiant į kylančią tarpbankinę rinkos palūkanų normą (EURIBOR), neapibrėžtumą dėl geopolitinės situacijos ir infliaciją (2021 m. skolininkai, kurie priskirti aukštesnei rizikai COVID-19 kontekste);
- moratoriumus atitinkantys pertvarkymai;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį, tačiau suma nėra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos, tačiau dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui nėra reikšminga;
 - kitas įvykis, pagal kurį skolininkas turėtų būti priskirtas aukštesnei rizikai.

Nuostolio įvykis - kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinei priemonei pripažintas tikėtinas įsipareigojimų neįvykdymas ir ji priskiriama neveiksnioms finansinėms priemonėms – 3 rizikos lygiui. Pagrindiniais nuostolio įvykiais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kurie viršija 90 d.;
- reikšmingas skolininko finansinės būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko finansinės būklės, kuris atliekamas daugiau nei antrą kartą ar yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kurias yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį ir suma yra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos ir dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui yra reikšminga;
 - paaiškėja dokumentų klastojimo arba kitos neteisėtos veiklos faktai ir pan.;
 - pradėtas skolininko bankroto procesas (inicijuotas kredito unijos arba kitų kreditorių);
 - pradėtas skolininko restruktūrizavimo procesas;
 - užtikrinimo priemonės objekto vertė tampa mažesnė už kredito apskaitinę vertę, jei vertinamas kreditas, kurio grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
 - teisminiai procesai (pvz. kreditas arba kitas turtas pripažįstamas atitinkamame balansinės ataskaitos turto straipsnyje įvykdžius garantinį ar laidavimo įsipareigojimą trečiajam asmeniui, išskyrus atvejus, jei šis įvykdymas buvo iš anksto numatytas Kredito unijos sandoryje su skolininku);
 - su skolininku susiję asmenys nevykdo finansinių įsipareigojimų;
 - skolininko mirtis, kai nėra paveldėtojų arba paveldėtojai nėra pajėgūs įvykdyti kreditinių įsipareigojimų;

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- kredito sutarties nutraukimo faktas;
- nupirkti/ parduoti sandoriai su padidėjusia kredito rizika;
- kiti nuostolio įvykiai, pagal kuriuos skolininkas turėtų būti pripažintas kaip tikėtinai neįvykdysiantis įsipareigojimų.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, skolininkas taip pat perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, jeigu nėra jokios pagrįstos priežasties nustatyti kitaip.

Skolininko perkėlimas į žemesnės rizikos lygį per 1 kokybės žingsnį (t. y. iš 2 į 1 arba iš 3 į 2) yra galimas, jeigu nebėra pagrindo abejoti, kad skolininkas įvykdys visus kreditinius įsipareigojimus, t. y. nustatytu stebėsenos laikotarpiu, kuris atsižvelgiant į nuostolio įvykį ar kredito rizikos padidėjimo indikatorių gali trukti nuo 3 iki 12 mėnesių, tenkinamos tam tikros skolininkui nustatytos sąlygos, kurių pagrindu galima numatyti, kad skolininkas vykdys savo įsipareigojimus. Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į žemesnės rizikos lygį ir pats skolininkas tenkina visus perkėlimo į žemesnės rizikos lygį reikalavimus, skolininkas taip pat perkeliamas į žemesnės rizikos lygį. Vien dėl to, kad skolinimo pozicija buvo restruktūrizuota, jos kredito rizika automatiškai nelaikoma sumažėjusia. Jeigu kreditas pertvarkomas/ restruktūrizuojamas ir dėl to keičiasi pirminėje kredito sutartyje numatyti pinigų srautai, skolininko kreditingumo pervertinimas atliekamas pagal LCKU galiojančių tvarkų nuostatas.

Rizikos lygių pasikeitimai per 2022 ir 2021 metus, pateikiami lentelėje žemiau:

	1 rizikos lygis		2 rizikos lygis		3 rizikos lygis (įskaitant POCI)		Iš viso	
	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN
2021 m. sausio 1d.	11 604	(62)	21 477	(253)	7 092	(403)	40 173	(718)
Naujai pripažintas finansinis turas	-	-	-	-	258	(44)	258	(44)
Išduotos paskolos	5 581	(102)	12 387	(208)	-	-	17 968	(310)
Gražintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(5 871)	106	(3 015)	305	(3 689)	7	(12 575)	418
Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; iš 2 lygio į 1 lygį	1 774	-	(1 774)	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; iš 1 lygio į 2 lygį	(1 503)	7	1 503	(7)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; iš 3 lygio į 2 lygį	-	-	1 064	(196)	(1 064)	196	-	-
Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; iš 2 lygio į 3 lygį	-	-	(147)	13	147	(13)	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; iš 3 lygio į 1 lygį	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; iš 1 lygio į 3 lygį	-	-	-	-	-	-	-	-
Sukauptos palūkanos	21	-	55	-	3	-	79	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	-	(56)	-	(307)	-	(65)	-	(429)
Nurašymai	-	-	-	-	(3)	3	(3)	3
2021 m. gruodžio 31 d.	11 608	(107)	31 549	(653)	2 743	(320)	45 900	(1 080)
Naujai pripažintas finansinis turas	-	-	-	-	968	(167)	968	(167)
Išduotos paskolos	11 947	(164)	10 177	(252)	-	-	22 124	(416)
Gražintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(3 335)	65	(1 910)	290	(1 501)	302	(6 746)	657
Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; iš 2 lygio į 1 lygį	8 954	(33)	(8 954)	33	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; iš 1 lygio į 2 lygį	(458)	7	458	(7)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; iš 3 lygio į 2 lygį	-	-	956	(29)	(956)	29	-	-
Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; iš 2 lygio į 3 lygį	-	-	(1 121)	215	1 121	(215)	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; iš 3 lygio į 1 lygį	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; iš 1 lygio į 3 lygį	(53)	7	-	-	53	(7)	-	-
Sukauptos palūkanos	76	-	96	-	57	-	229	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	-	(37)	-	(537)	-	(50)	-	(624)
Nurašymai	-	-	-	-	(1)	1	(1)	1
2022 m. gruodžio 31 d.	28 739	(262)	31 251	(940)	2 484	(427)	62 474	(1 629)

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Tikėtini kredito nuostoliai finansiniam turtui buvo vertinami individualiai ir kolektyviai, kaip aprašyta apskaitos principų dalyje šiose finansinėse ataskaitose.

Lentelėje žemiau pateikiamas finansinio turto balansinių verčių ir vertės sumažėjimo sumų pasiskirstymas pagal rizikos lygius, individualų/ kolektyvų vertinimą bei segmentus 2022 m. gruodžio 31 d.:

Segmentai		2022 12 31								Iš viso
		1 lygis		2 lygis		3 lygis		POCI		
		Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- ty- vus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	
Fizinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	-	3 527	226	11	-	47	-	203	4 014
	Vertės sumažėjimas	-	(4)	(2)	-	-	(7)	-	(34)	(47)
Juridinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	21 965	2 200	28 684	866	1 153	-	-	943	55 811
	Vertės sumažėjimas	(246)	(11)	(831)	(56)	(215)	-	-	(167)	(1 526)
Žemės ūkio subjektų paskolų segmentas	Balansinė vertė	-	1 047	947	517	108	30	-	-	2 649
	Vertės sumažėjimas	-	(2)	(29)	(21)	(1)	(3)	-	-	(56)
Kredito įstaigų paskolų segmentas	Balansinė vertė	70 051	-	-	-	-	-	-	-	70 051
	Vertės sumažėjimas	(2)	-	-	-	-	-	-	-	(2)
Skolos vertybiniai popieriai	Balansinė vertė	86 903	-	5 436	-	-	-	-	-	92 339
	Vertės sumažėjimas	-	-	(18)	-	-	-	-	-	(18)
Kreditavimo įsipareigojimai	Kreditavimo įsipareigojimų vertė (nebalansinė)	284	9 537	3 311	-	-	-	-	-	13 132
	Vertės sumažėjimas	(3)	(7)	(64)	-	-	-	-	-	(74)

Lentelėje žemiau pateikiamas finansinio turto balansinių verčių ir vertės sumažėjimo sumų pasiskirstymas pagal rizikos lygius, individualų/ kolektyvų vertinimą bei segmentus 2021 m. gruodžio 31 d.:

Segmentai		2021 12 31								Iš viso
		1 lygis		2 lygis		3 lygis		POCI		
		Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- ty- vus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	Indiv- dualus verti- nimas	Kolek- tyvus verti- nimas	
Fizinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	130	3 071	232	79	-	92	-	299	3 903
	Vertės sumažėjimas	-	(4)	(1)	(1)	-	(15)	-	(51)	(72)
Juridinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	2 517	4 860	18 255	12 567	-	63	832	45	39 138
	Vertės sumažėjimas	(2)	(101)	(435)	(212)	-	(7)	(122)	-	(879)
Žemės ūkio subjektų paskolų segmentas	Balansinė vertė	813	217	412	4	1 310	102	-	-	2 857
	Vertės sumažėjimas	-	-	(4)	-	(118)	(7)	-	-	(129)
Kredito įstaigų paskolų segmentas	Balansinė vertė	50 646	-	-	-	-	-	-	-	50 646
	Vertės sumažėjimas	(2)	-	-	-	-	-	-	-	(2)
Skolos vertybiniai popieriai	Balansinė vertė	76 555	-	6 534	-	-	-	-	-	83 089
	Vertės sumažėjimas	-	-	(22)	-	-	-	-	-	(22)
Kreditavimo įsipareigojimai	Kreditavimo įsipareigojimų vertė (nebalansinė)	1 117	7 551	1 615	1 016	-	-	-	-	11 299
	Vertės sumažėjimas	-	(7)	(24)	(7)	-	-	-	-	(38)

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau lentelėje pateikiama užtikrinimo priemonių ir 3 rizikos lygio paskolų pasiskirstymas pagal segmentus 2022 m. gruodžio 31 d.:

Segmentas	Balansinė vertė	Vertės sumažėjimas	Užtikrinimo priemonių vertė						
			Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komeracinės paskirties NT	Žemė	Kitos užtikrinimo priemonės	Bendra užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinimo pozicijos vertė
Fizinių asmenų segmentas	47	(7)	-	-	-	-	-	-	-
Juridinių asmenų segmentas	1 153	(215)	-	-	-	-	-	-	-
Žemės ūkio subjektų segmentas	139	(4)	27	-	-	272	153	453	-
POCI	1 146	(201)	-	26	2	2 213	9	2 250	98
Iš viso	2 485	(427)	27	26	2	2 485	162	2 703	98

Žemiau lentelėje pateikiama užtikrinimo priemonių ir 3 rizikos lygio paskolų pasiskirstymas pagal segmentus 2021 m. gruodžio 31 d.:

Segmentas	Balansinė vertė	Vertės sumažėjimas	Užtikrinimo priemonių vertė						
			Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komeracinės paskirties NT	Žemė	Kitos užtikrinimo priemonės	Bendra užtikrinimo priemonių vertė	Neužtikrinimo pozicijos vertė
Fizinių asmenų segmentas	92	(15)	272	156	40	789	319	1 577	-
Juridinių asmenų segmentas	63	(7)	-	36	738	1 130	188	2 093	-
Žemės ūkio subjektų segmentas	1 412	(125)	272	67	459	1 885	507	3 191	-
POCI	1 176	(173)	-	31	1 785	488	1	2 305	227
Iš viso	2 743	(320)	545	291	3 022	4 293	1 015	9 166	227

Papildoma informacija dėl finansinio turto tikėtinų kredito nuostolių vertinimo atskleista apskaitos principuose svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje.

LCKU valdant koncentracijos riziką nustatyti vidiniai normatyvai atskiroms pozicijoms. Maksimali pozicijos vertė vienam skolininkui negali viršyti 25 proc. apskaičiuotos LCKU kapitalo bazės arba valdybos nustatyto vidinio limito/ normatyvo, atsižvelgiant į mažesnę normatyvą. Taip pat yra nustatyti vidiniai limitai atskiroms paskolų ir investicijų rūšims. LCKU investicijų į kitose kredito įstaigose laikomas lėšas koncentracijos rizika vertinama pagal vidinius normatyvus.

Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir terminuoti indėliai bankuose pagal bankų, kuriuose indėliai laikomi, reitingus (pagal Fitch reitingus arba panašios tarptautinės reitingo agentūros ekvivalentus):

Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose, terminuoti indėliai:

	2022	2021
Aukštas reitingas (AAA-BBB-)	283	2 975

2022 m. gruodžio 31 d. (taip pat ir 2021 m. gruodžio 31 d.) LCKU lėšas laikė Lietuvoje registruotų bankų ar užsienio bankų Lietuvos padalinių (šiuo atvejų pateikiami motininių bankų reitingai) sąskaitose.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Likvidumo rizika

Įprastinėmis verslo sąlygomis LCKU susiduria su galima piniginių srautų nesuderinamumo rizika. LCKU likvidumo rizikos valdymo tikslas – garantuoti, kad LCKU bus iki galo pajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Pagrindiniai likvidumo rizikos valdymo elementai apima LCKU valdybos informavimo sistemą, likvidumo valdymo kontrolę, finansavimo šaltinių diversifikavimą, numatomų įsipareigojimų planavimą, likvidumo atsargos formavimą, numatomų piniginių įplaukų/ išmokų, grynosios finansavimo spragos skaičiavimus. LCKU likvidumo valdymas skirstomas į einamojo, trumpalaikio, vidutinio ir strateginio likvidumo valdymą. Likvidumo rizika valdoma vykdant padengimo likvidžiuoju turtu (angl. *liquidity coverage ratio*, toliau – LCR) normatyvą bei vidinius LCKU likvidumo normatyvus, kas mėnesį sudarant LCKU piniginių srautų ataskaitas, atliekant likvidumo rizikos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, vertinant likvidumo atsargą, atsvaros pajėgumą, grynąją finansavimo spragą ir t. t.

Kiekvieną dieną pabaigus operacinį LCKU darbą, atsakingas darbuotojas privalo patikrinti likvidumo rodiklio vykdymą ir įvertinti pinigų srautų suderinamumą, išėjusius ir įėjusius pinigų srautus bei įvertina būsimus tikėtinus pinigų srautus. LCKU nustatyti vidiniai limitai, kuriuos pasiekus turi būti informuota LCKU vadovybė. LCKU vadovybė pagal nustatytą sistemą priklausomai nuo likvidumo normatyvo dydžio ne rečiau kaip kartą per mėnesį analizuoja ir vertina informaciją dėl pinigų srautų suderinamumo ir likvidumo rodiklio vykdymo. Priimant sprendimus dėl paskolų išdavimo, kiekvieno stambaus indėlio priėmimo LCKU vadovybė įvertina kaip tai darys įtaką pinigų srautams ir likvidumo rodiklio vykdymui.

Dalis LCKU investicijų į vertybinius popierius, laikoma, kaip galimo pardavimo (vertinami tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas), todėl esant galimiems pinigų srautų ar likvidumo sutrikimams, gali būti nedelsiant realizuota. Jei sutriko LCKU likvidumas ar prognozuojamas likvidumo sutrikimas, LCKU naudoja turimus likvidumo šaltinius, atsižvelgdama į jų panaudojimo kaštus, taip pat laikinai sustabdo paskolų išdavimą ir investicijas.

2022 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus pateikta žemiau:

	Pagal pareikalavimą	3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 metai	3-5 metai	5-10 metai	> 10 m.	Be termino	Iš viso
Turtas										
Pinigai ir lėšos centriname banke	25 437	-	-	-	-	-	-	-	-	25 437
Vertybinių popierių	-	517	8 891	11 415	43 188	19 135	4 391	-	4 802	92 339
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	283	7 561	10 656	14 688	19 603	3 060	4 714	9 767	-	70 332
Kitos paskolos	-	2 335	3 104	4 390	20 428	10 183	13 078	7 327	-	60 845
Ilgalaikis mat. ir nemat. bei naudojimo teise valdomas turtas	-	-	-	-	438	146	-	-	888	1 472
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	37	702	-	204	-	-	-	-	4	947
Iš viso turto	25 757	11 115	22 651	30 697	83 657	32 524	22 183	17 094	5 694	251 372
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	101 461	45 540	13 610	21 129	18 033	14 533	2 006	-	-	216 312
Kitų asmenų indėliai	76	-	-	-	-	-	-	-	-	76
Likvidumo palaikymo rezervas	6 324	-	-	-	-	-	-	-	-	6 324
Subordinuotos paskolos	-	36	-	-	-	-	3 900	-	-	3 936
Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai	315	1 591	30	-	-	-	-	-	-	1 936
Kapitalas ir rezervai	-	-	1 300	-	2 600	3 979	-	-	14 909	22 788
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	108 176	47 167	14 940	21 129	20 633	18 512	5 906	-	14 909	251 372
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	(82 419)	(36 052)	7 711	9 568	63 023	14 012	16 277	17 094	(9 215)	-
Nebalansiniai įsipareigojimai	-	11 502	-	-	-	-	-	-	1 630	13 132

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus pateikta žemiau:

	Pagal pareika- lavimą	3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 me- tai	3-5 me- tai	5-10 metai	> 10 m.	Be ter- mino	Iš viso
Turtas										
Pinigai ir lėšos centri- niame banke	47 650	-	-	-	-	-	-	-	-	47 650
Vertybiniai popieriai	-	1 548	2 571	3 313	40 661	22 938	8 351	-	3 707	83 089
Paskolos ir gautinos su- mos iš kredito įstaigų	2 975	1 527	5 045	8 339	14 124	5 364	4 484	11 762	-	53 620
Kitos paskolos	-	364	2 815	2 567	10 859	5 067	15 673	7 380	95	44 820
Ilgalaikis mat. ir nemat. bei naudojimo teise val- domas turtas	-	-	-	-	-	7	-	-	1 552	1 559
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	48	479	-	273	-	-	-	-	-	801
Iš viso turto	50 673	3 918	10 431	14 492	65 644	33 376	28 508	19 142	5 354	231 539
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai										
Įsiskolinimai kredito įs- taigoms ir kitoms finansų institucijoms	119 648	17 810	15 692	19 469	12 969	1 016	1 933	13 627	-	202 164
Kitų asmenų indėliai	40	-	-	-	-	-	-	-	-	40
Likvidumo palaikymo re- zervas	5 169	-	-	-	-	-	-	-	-	5 169
Subordinuotos paskolos	-	14	-	-	-	-	3 000	-	-	3 014
Kiti įsipareigojimai ir ati- dėjiniai	289	371	16	-	-	-	-	-	-	676
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	2 601	2 600	2 679	-	12 095	20 475
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	125 146	18 195	16 207	19 469	15 570	3 616	7 612	13 627	12 095	231 539
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapi- talo ir rezervų	(74 473)	(14 277)	(5 776)	(4 977)	50 074	29 760	20 896	5 515	(6 741)	-
Nebalansiniai įsiparei- gojimai	-	10 498	-	-	-	-	-	-	801	11 299

LCR rodiklis yra skirtas nustatyti trumpalaikį LCKU likvidumo rizikos atsparumą. Šis rodiklis reiškia, kad LCKU turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose, siekiant atlikti reikalingus mokėjimų srautus neskaitant įplaukų per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos. Pagal Sprendimą NR. 241-133, LCKU leidžiama individualiai netaikyti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 VI dalies reikalavimų, t. y. LCKU netaikomas padengimo likvidžiuoju turtu reikalavimas, tačiau LCKU savo vidinėse tvarkose yra nusistačiusi ir taiko vidinę LCR rodiklio vykdymo sistemą („šviesoforą“).

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2022 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU finansinių įsipareigojimų analizė finansinių atskaitų dienai, pagal likusį iki sutarties galiojimo pabaigos laiką pateikta žemiau. Atskleistos sumos yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai:

	Pagal pa- reikala- vimą	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 me- tai	3-5 me- tai	5-10 me- tai	>10 metų	Iš viso
2022 12 31									
Įsiskolinimai kredito įstai- goms ir kitoms finansų insti- tucijoms	101 461	45 578	13 689	21 365	18 507	14 602	3 805	-	219 007
Kitų asmenų indėliai	76	-	-	-	-	-	-	-	76
Likvidumo palaikymo rezervas	6 324	-	-	-	-	-	-	-	6 324
Subordinuotos paskolos	-	29	68	127	507	507	4 411	-	5 649
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	1 046	-	3	-	-	-	-	1 049
Iš viso finansinių įsipareigojimų	107 861	46 653	13 757	21 495	19 014	15 109	8 216	-	232 105
	Pagal pa- reikala- vimą	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 me- tai	3-5 me- tai	5-10 me- tai	>10 metų	Iš viso
2021 12 31									
Įsiskolinimai kredito įstai- goms ir kitoms finansų insti- tucijoms	119 648	17 845	15 787	19 724	13 456	1 020	1 938	13 627	203 045
Kitų asmenų indėliai	40	-	-	-	-	-	-	-	40
Likvidumo palaikymo rezervas	5 169	-	-	-	-	-	-	-	5 169
Subordinuotos paskolos	-	20	24	64	381	254	3 391	-	4 134
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	69	-	7	-	-	-	-	76
Iš viso finansinių įsipareigojimų	124 857	17 934	15 811	19 795	13 837	1 274	5 329	13 627	212 464

Rinkos rizika

Rinkos rizikos įvertinimas

LCKU prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip rizika patirti nuostolių dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normos (palūkanų normos rizika), užsienio valiutos kursų (užsienio valiutos rizika) svyravimų. LCKU vertina rinkos riziką, kuri įvertina, kad finansinių priemonių būsimųjų pinigų srautų tikroji vertė gali svyruoti kintant rinkos kainoms.

Galimi rinkos rizikos pokyčiai nustatomi įvertinant kiekvienos jos sudedamosios dalies – t. y. palūkanų normos rizikos ir užsienio valiutos kurso rizikos poveikius.

LCKU rinkos rizikai vertinti naudoja scenarijaus analizę. Ją atliekant naudojami standartinis, labiausiai tikėtinas ir blogiausias scenarijai. Scenarijų analizė apima vienu metu vykstančių keleto rizikos faktorių pokyčių įvertinimą ir atspindi įvykius, kurie, LCKU požiūriu, galimi ateityje. Scenarijaus analizė grindžiama praeities (istoriniais) įvykiais, kurie darė reikšmingą poveikį rinkai, arba tikėtinais (spėjamais) įvykiais, kurie gali įvykti rinkoje ateityje.

LCKU vertina palūkanų normų svyravimo poveikį grynosioms palūkanų pajamoms. Skaiciuojant šį poveikį įvertinami palūkanų normos svyravimams jautrūs balanso turto ir įsipareigojimų straipsniai pagal terminus iki vienerių metų, vertinamas 1 proc. palūkanų normos pokytis.

Valiutų kursų rizika

Valiutos kurso rizika vertinama kaip tam tikros valiutos atviroji turto ir įsipareigojimų pozicija. 2022 ir 2021 m. LCKU daugiausia dirbo tik EUR, todėl reikšmingų valiutos pozicijų nėra.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Palūkanų normos kitimo rizika

Pinigų srautų palūkanų normos rizika – rizika įvertinanti tai, kad ateityje pinigų srautai iš finansinių priemonių gali svyruoti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Tikrosios finansinių priemonių vertės palūkanų normos rizika – rizika įvertinanti tai, kad ateityje finansinių priemonių tikroji vertė gali kisti keičiantis rinkos palūkanų normoms. LCKU vadovybė valdo palūkanų normos riziką kas ketvirtį peržiūrint palūkanų normų spragos ataskaitą ir palūkanų normų rizikai valdyti nustatytus limitus bei jų vykdymo rodiklius (minimalią suteiktų paskolų vidutinę svertinę palūkanų normą, maksimalią terminuotų indėlių vidutinę svertinę palūkanų normą, turto ir įsipareigojimų skirtumų pagal terminus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vykdomus limitus) ir reguliariai peržiūredama LCKU suteikiamų paskolų ir indėlių palūkanų normas, priimdama sprendimus išduoti paskolas su fiksuotomis ar kintamomis palūkanų normomis, priimdama sprendimus dėl LCKU turto ir įsipareigojimų struktūros. Nuo 2016 metų lapkričio 24 dienos palūkanų normų rizika valdoma visiems LCKU paskolų ir indėlių sandoriams taikant kintamą palūkanų normą. Nustatant naujai išduodamų paskolų palūkanų normas atsižvelgiama ir į vidinį kredito unijos reitingą.

Žemiau pateiktos lentelės apibendrina LCKU palūkanų normos riziką 2022 m. ir 2021 m. Lentelėse pateiktas LCKU turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą.

LCKU palūkanų normos rizika 2022 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 metai	>3 metai	Be palūkanų ir neigiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	-	-	-	-	25 437	25 437
Vertybiniai popieriai	8 578	11 379	26 535	28 772	11 198	810	5 067	92 339
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų ir kitos paskolos	20 038	29 928	47 204	33 129	595	-	283	131 177
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	438	146	-	-	888	1 472
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	947	947
Iš viso turto	28 616	41 307	74 177	62 047	11 793	810	32 622	251 372
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	39 620	5 920	15 266	19 573	17 424	17 048	101 461	216 312
Kitų asmenų indėliai	-	-	-	-	-	-	76	76
Likvidumo palaikymo rezervas	6 324	-	-	-	-	-	-	6 324
Subordinuotos paskolos	-	-	3 936	-	-	-	-	3 936
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	-	1 936	1 936
Kapitalas ir rezervai	-	-	1 300	-	2 600	3 979	14 909	22 788
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	45 944	5 920	20 502	19 573	20 024	21 027	118 382	251 372
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	(17 328)	35 387	53 675	42 474	(8 231)	(20 217)	(85 760)	-

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

LCKU palūkanų normos rizika 2021 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 metai	>3 metai	Be palūkanų ir neigiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	-	-	-	-	47 650	47 650
Vertybiniai popieriai	115	1 425	2 532	3 312	38 467	33 326	3 912	83 089
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų ir kitos paskolos	16 587	14 399	38 472	28 982	-	-	-	98 440
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	-	-	-	-	1 559	1 559
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	801	801
Iš viso turto	16 702	15 824	41 004	32 294	38 467	33 326	53 922	231 539
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	5 343	12 467	15 692	19 469	12 969	16 576	119 648	202 164
Kitų asmenų indėliai	-	-	-	-	-	-	40	40
Likvidumo palaikymo rezervas	5 169	-	-	-	-	-	-	5 169
Subordinuotos paskolos	-	-	3 014	-	-	-	-	3 014
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	-	677	677
Kapitalas ir rezervai	-	-	500	-	2 601	5 279	12 095	20 475
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	10 512	12 467	19 206	19 469	15 570	21 855	132 460	231 539
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	6 190	3 357	21 798	12 825	22 897	11 471	(78 538)	-

Žemiau pateikta lentelė apibendrina 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūrą:

	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	25 436	1	25 437
Vertybiniai popieriai	92 339	-	-	92 339
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	640	69 409	283	70 332
Kitos paskolos ir gautinos sumos	26 604	34 241	-	60 845
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	1 472	1 472
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	947	947
Iš viso turto	119 583	129 086	2 703	251 372
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	65 032	3 743	147 537	216 312
Kitų asmenų indėliai	-	-	76	76
Likvidumo palaikymo rezervas	-	-	6 324	6 324
Subordinuotos paskolos	-	3 936	-	3 936
Kiti įsipareigojimai	-	-	1 936	1 936
Kapitalas ir rezervai	7 880	-	14 908	22 788
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	72 912	7 679	170 781	251 372
Balansinis skirtumas	46 671	121 407	(168 078)	-

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2021 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūra:

	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	47 649	1	47 650
Vertybiniai popieriai	83 089	-	-	83 089
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	933	49 712	2 975	53 620
Kitos paskolos ir gautinos sumos	952	43 868	-	44 820
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	1 559	1 559
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	801	801
Iš viso turto	84 974	141 229	5 336	231 539
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	60 840	1 933	139 391	202 164
Kitų asmenų indėliai	-	-	40	40
Likvidumo palaikymo rezervas	-	-	5 169	5 169
Subordinuotos paskolos	-	3 014	-	3 014
Kiti įsipareigojimai	-	-	677	677
Kapitalas ir rezervai	8 380	-	12 095	20 475
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	69 220	4 947	157 372	231 539
Balansinis skirtumas	15 754	136 282	(152 036)	-

LCKU atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis kredito, likvidumo, rinkos, koncentracijos ir operacinei rizikoms. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti ar LCKU kapitalo pakanka neįprastiems nuostoliams, kurie gali būti patirti jei pasitvirtintų testavimo prielaidos ir parengti LCKU veiklos nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl aukščiau nurodytų rizikų pasireiškimo, naudojami standartinis, galimas ir blogiausias scenarijai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai LCKU valdybai pateikiami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per metus. Terminuotų indėlių ir paskolų apyvartinėms lėšoms palūkanų nustatymui LCKU naudoja UNIBOR – indeksą, kuris nustatomas apskaičiuojant vidutinę LCKU sistemai priklausančių kredito unijų išteklių kainą.

Lentelėje žemiau apibendrinta 2022 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU 1 proc. palūkanų normos rizikos pokyčių ataskaitų sudarymo dienai, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms:

	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų norma padidėja 1 proc.	1 142	471
Palūkanų norma sumažėja 1 proc.	(1 142)	(471)

Operacinė rizika

Operacinė rizika - tai rizika, kad LCKU patirs nuostolių dėl netinkamų ir neįgyvendintų vidaus kontrolės procesų, darbuotojų klaidų ir/ ar neteisėtų veiksmų, informacinių sistemų veiklos sutrikimų arba dėl išorės įvykių įtakos. Operacinė rizika taip pat apima teisinę ir reputacijos, atitikties, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, informacinių ir ryšių technologijų saugumo bei kitas rizikas, jei jos neišskiriamos atskirai, nelaimės ir krizes, kurių atveju iškyla grėsmė LCKU turtui.

Pagrindinis operacinės rizikos vertinimo ir valdymo tikslas – užtikrinti, kad LCKU prisiimamos operacinės rizikos valdymas ir vertinimas būtų tinkamai organizuotas, veiksmingas, nuolat besitęsiantis ir užtikrintų saugią ir stabilią LCKU veiklą. Ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus (LCKU savęs vertinimo, operacinės rizikos vidaus audito metu arba LCKU administracijos vadovo sprendimu) įvertinami LCKU procesai, struktūrinių padalinių veikla, produktai (paslaugos) ir identifikuojama, ar neatsirado naujų reikšmingų operacinę riziką LCKU galinčių sukelti įvykių.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

5 PASTABA. KAPITALO VALDYMAS

Išskiriami šie pagrindiniai LCKU kapitalo valdymo tikslai:

- Užtikrinti riziką ribojančių normatyvų valdymą ir vykdymą;
- Užtikrinti LCKU galimybę tęsti savo veiklą – tai veiklos stabilumo garantas;
- Auganti LCKU kapitalo bazė sudaro galimybę didinti LCKU turta, išduodamų paskolų vienam skolininkui limitą.

Taikomi 3 kapitalo pakankamumo rodikliai – I lygio, I ir I papildomo lygio bei bendras kapitalo pakankamumo normatyvas. Rodikliai skaičiuojami pagal CRDIV direktyvos ir CRR tiesioginio taikymo reglamento reikalavimus. Apskaičiuojant kapitalo pakankamumą įvertinamos kredito, rinkos, operacinės, valiutos kursų rizikos. Kredito rizikai vertinti LCKU naudoja standartizuotą rizikos vertinimo metodą, rinkos rizikai vertinti – standartizuotą, operacinei rizikai vertinti – bazinio indikatorius metodą. Kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymas ir kapitalo panaudojimas LCKU vadovybės stebimas kasdien. Priežiūros institucijai informacija apie kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymą ir kapitalo panaudojimą teikiama kas ketvirtį. LCKU įdiegtas vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (toliau - VKPVP). Tai papildomi (II pakopos) reikalavimai, papildantys bendruosius (I pakopos) kapitalo pakankamumo apskaičiavimo reikalavimus. Remiantis VKPVP LCKU atlieka išsamią analizę identifikuojant rizikas, įvertina jų valdymą ir skaičiuoja su tuo susijusio vidaus kapitalo poreikį.

LCKU kapitalas skirstomas į 2 dalis. Į I lygio kapitalą įskaitoma pajinis, atsargos ir kiti papildomi kapitalai bei rezervai, finansinio turto perkainavimo rezervo dalis bei praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis), kitos bendrosios pajamos. Iš I lygio kapitalo atskaitoma nematerialusis turtas, gražintini pajai, praėjusių laikotarpių nuostolis, atidėto pelno mokesčio turtas, tikėtinų kredito nuostolių grynas neigiamas pokytis per metus, atvaizduojamas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Į II lygio kapitalą įskaitomos subordinuotos paskolos, atitinkančios reikalavimus. Skaičiuojant kapitalo pakankamumo normatyvus II lygio kapitalas negali viršyti 1/3 I lygio kapitalo. Kapitalas yra atskleidžiamas jau įtraukiant einamųjų metų pelną.

Kapitalo pakankamumo rodiklis 2022 m. gruodžio mėn. 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. pateiktas žemiau:

	2022	2021
I lygio kapitalas		
Pajinis kapitalas	21 656	19 166
Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis	(1 727)	89
Rezervai	1 220	9
Nematerialusis turtas	(367)	(377)
Praėjusių laikotarpių nepaskirstytas rezultatas	-	-
Neveiksnių paskolų nepakankamo padengimo efektas	(19)	(95)
Einamųjų metų rezultatas	1 639	1 211
Atidėto pelno mokesčio turtas	(331)	(184)
Specialiųjų atidėjinių paskoloms pokytis apskaitomas per pelną/nuostolį	(1 120)	(632)
Viso I lygio kapitalas	20 951	19 187
Viso II lygio kapitalas	3 900	3 000
Iš viso kapitalo bazė	24 851	22 187
Kapitalo reikalingo kredito rizikai, gautinų sumų sumažėjimo rizikai poreikis	86 238	71 218
Kapitalo reikalingo operacinei rizikai padengti poreikis	10 474	8 378
Viso kapitalo poreikis	96 712	79 596
I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	21,66%	24,11%
I ir I papildomo lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	21,66%	24,11%
Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	25,70%	27,87%

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2015 m. birželio 30 d. Lietuvoje įsigaliojęs kapitalo apsaugos rezervas (2,5 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo reikalavimą padidino nuo 4,5 proc. iki 7 proc., bendro kapitalo reikalavimą – nuo 8 proc. iki 10,5 proc. Nuo 2018 m. gruodžio 31 dienos Lietuvoje galioja anticiklinis kapitalo rezervas, kurio dydis priklauso nuo turimų pozicijų Lietuvoje vertės, įvertintos pagal rizikos koeficientus. Lietuvos bankas kartu su Europos Centrinio banku (ECB) atsižvelgdami į galimus neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius finansų rinkai, paskelbė priemonių planą. Pagal šį planą nuo 2020 m. balandžio 1 d. anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimas buvo sumažintas iki 0 proc. ir 2021 bei 2022 m. gruodžio 31 d. nebuvo taikomas.

Atsižvelgus į 2021 m. Lietuvos banko atlikto LCKU priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo rezultatus 2022 m. sausio mėn. LCKU buvo nustatytas 2,4 proc. papildomas (Pillar II) kapitalo pakankamumo rodiklis. Atsižvelgiant į galiojusius visus jungtinio kapitalo rezervo reikalavimus, LCKU 2022 m. gruodžio 31 d. turėjo tenkinti tokius individualius minimalius nuosavų lėšų reikalavimus: 8,5 proc. bendro I lygio nuosavo kapitalo pakankamumo normatyvą, 10,5 proc. I lygio kapitalo pakankamumo normatyvą ir 12,9 proc. bendro kapitalo pakankamumo normatyvą. Be minimalių reikalavimų, 2022 m. taip pat buvo rekomenduojamas 0,5 proc. papildomas antros pakopos gairių kapitalo reikalavimo normatyvas. LCKU kapitalo pakankamumo rodiklis atitiko reikalavimus 2022 ir 2021 metais.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

6 PASTABA. GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2022	2021
Palūkanų pajamos:		
už paskolas ir gautinas sumas iš kredito institucijų	1 409	867
už kitų asmenų paskolas	3 537	2 624
už vertybinius popierius vertinamus tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	175	194
už vertybinius popierius vertinamus amortizuota savikaina	379	299
delspinigių pajamos	123	106
Iš viso palūkanų pajamų	5 623	4 090
Palūkanų išlaidos:		
už kredito įstaigų indėlius	334	265
už kitų finansų įstaigų indėlius	159	55
neigiamų palūkanų išlaidos už centriniame banke laikomas lėšas	72	134
už gautas subordinuotas paskolas	145	94
už valstybės kapitalo pagalbą	256	255
už kitas gautas paskolas ir lėšas	10	2
Iš viso palūkanų išlaidų	976	805
Grynosios palūkanų pajamos	4 647	3 285

7 PASTABA. GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

	2022	2021
Paslaugų ir komisinių pajamos iš kredito unijų:		
už operacijas mokėjimo kortelėmis	434	374
už pervedimo operacijas	147	147
už komunalinių įmokų surinkimą	15	4
už suteiktas garantijas	46	20
Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų	642	545
Paslaugų ir komisinių išlaidos:		
už operacijas mokėjimo kortelėmis	746	455
už pervedimo operacijas	62	53
finansų maklerio įmonių komisiniai	58	47
kitos paslaugų ir komisinių išlaidos	75	13
Iš viso paslaugų ir komisinių išlaidų	941	568
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)	(299)	(23)

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

8 PASTABA. KITOS PAJAMOS

	2022	2021
Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo	-	49
POCI pajamos	522	282
Nefinansinių paslaugų kredito unijoms pajamos	1 393	1 343
Kitos pajamos	376	208
Iš viso kitų pajamų	2 291	1 882

LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas (įvairias centralizuotas paslaugas), kurios nėra pagrindinė LCKU veikla. Šios paslaugos yra papildomos. Didžiausią sumą sudaro pajamos už i-kubo paslaugas LCKU narėms - 587 tūkst. EUR (2021 m. – 585 tūkst. EUR). Kitų pajamų reikšmingą dalį 2022 m. sudarė UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) lengvatinių paskolų, teikiamų pagal priemonę „Verslumo skatinimo fondas 2014-2020, finansuojamų iš Europos socialinio fondo“, valdymo mokesčio pajamos.

9 PASTABA. GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2022	2021
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais vertinamais tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	1	144
Realizuoti nuostoliai iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	(79)	(5)
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais vertinamais tikraja verte per pelną (nuostolius)	5	81
Nerealizuotas pelnas iš vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	565	198
Nerealizuotas nuostolis iš vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	(58)	(36)
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	434	382

10 PASTABA. PASKOLŲ IR KITO TURTO VERTĖS (SUMAŽĖJIMAS) ATSTATYMAS

	2022	2021
Paskolų ir gautinų sumų vertės (sumažėjimas)	(547)	(364)
Per metus nurašytos paskolos	(1)	(2)
Vertybinių popierių vertės (sumažėjimas) atstatymas	4	(13)
Kito turto vertės (sumažėjimas)	-	-
Paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai	(544)	(379)

11 PASTABA. KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2022	2021
Finansinių ataskaitų audito išlaidos	184	165
Transporto, pašto ir ryšių paslaugos	89	76
IT įrangos priežiūra	120	121
Reklamos ir marketingo išlaidos	126	114
Patalpų išlaikymas ir ūkio išlaidos	81	58
LB, ECB ir susiję mokesčiai už priežiūrą	53	42
Atlygis už dalyvavimą posėdžiuose	99	55
Mokymų išlaidos	81	23
Teisinės ir konsultacijų išlaidos	183	146
Narystės mokesčiai	22	18
Patalpų nuomos išlaidos	-	1
Kitos išlaidos	329	236
Iš viso	1 367	1 055

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

12 PASTABA. PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS

	2022	2021
Einamųjų metų pelno mokestis	75	51
Praėjusio laikotarpio pelno mokesčio koregavimas	(1)	-
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	173	122
Iš viso pelno mokesčio sąnaudų	247	173
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	1 887	1 384
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	283	208
Apmokestinamojo pelno nemažinančių sąnaudų pelno mokestis	61	19
Praėjusio laikotarpio pelno mokesčio koregavimas	(1)	-
Neapmokestinamosios pajamos	(96)	(54)
Pelno mokesčio (pajamos)/ sąnaudos	247	173
Atidėtojo pelno mokesčio turto / (įsipareigojimo) judėjimas		
Likutis metų pradžioje	184	269
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	320	37
Sąnaudos pelno (nuostolių) straipsnyje	(173)	(122)
Likutis metų pabaigoje	331	184

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / (įsipareigojimai)

	Vertybinių popierių vertė	Sukauptos sąnaudos ir mokestiniai nuostoliai	Iš viso
2021 m. sausio 1 d.	(48)	317	269
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	(1)	(121)	(122)
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	37	-	37
2021 m. gruodžio 31 d.	(12)	196	184
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	-	(173)	(173)
Atidėtasis pelno mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	320	-	320
2022 m. gruodžio 31 d.	308	23	331

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

13 PASTABA. PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIAME BANKE

Pinigus ir lėšas centriniame banke sudaro kasa, kurioje 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU laikė 0,8 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. - 1,2 tūkst. EUR) ir korespondentinė sąskaita centriniame banke, kurioje 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU laikė 25 436 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 47 649 tūkst. EUR). LCKU privalo turėti ir laikyti Lietuvos banke privalomąsias atsargas, 2022 m. gruodžio 31 d. privalomų atsargų suma buvo 92 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. - 0 EUR). Už korespondentinę sąskaitą EUR mokamos Europos centrinio banko nustatytos palūkanos 2 proc. (2021 m. gruodžio 31 d. buvo mokama -0,5 proc.). Esamos ir būsimos lėšos, esančios atsiskaitomosiose sąskaitose, ir susijusios su UAB INVEGA arba UAB Žemės ūkio paskolų garantijos fondas priemonėmis, kurių likutis 2022 m. gruodžio 31d. yra lygūs 2 287 tūkst. EUR ir 322 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 1 917 tūkst. EUR ir 385 tūkst. EUR), yra įkeistos atitinkamai UAB INVEGA ir UAB Žemės ūkio paskolų garantijos fondas gautų lėšų grąžinimui užtikrinti ir šios lėšos turės būti pervestos minėtoms įstaigoms, vykdant sutartinius įsipareigojimus (taip pat žr. 20 pastabą).

14 PASTABA. PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KREDITO INSTITUCIJŲ

	2022	2021
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	283	2 975
Paskolos kredito unijoms	70 049	50 645
Iš viso	70 332	53 620

Apskaičiuotosios palūkanų normos už lėšas, kurios neviršija 1 000 tūkst. EUR, bankų korespondentinėse sąskaitose 2022 m. ir 2021 m. – 0 %, apskaičiuotosios palūkanų normos už paskolas kredito unijoms 2022 m. svyravo nuo 1,63 % iki 5,59 % (2021 m. – nuo 1,51 % iki 5,51 %). Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

15 PASTABA. PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ ASMENŲ

	2022	2021
Paskolos fiziniams ir juridiniams asmenims	60 845	44 820
Iš viso	60 845	44 820

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

16 PASTABA. VERTYBINIAI POPIERIAI

	2022	2021
Vertybinių popierių, vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas	33 000	42 466
Vertybinių popierių, vertinami amortizuota savikaina	54 537	36 916
Vertybinių popierių, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	4 802	3 707
Iš viso	92 339	83 089

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2022	2021
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	17 300	23 052
Lietuvos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	1 164	1 719
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	2 544	4 182
ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (skolos)	2 830	3 284
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	6 359	7 164
ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	2 803	3 065
Iš viso	33 000	42 466

Vertybinius popierius, vertinamus amortizuota savikaina sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2022	2021
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	40 395	24 914
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	3 295	3 104
Lietuvos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	1 898	1 003
ES šalių vertybiniai popieriai (skolos)	4 955	4 141
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	904	903
ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	3 090	2 851
Iš viso	54 537	36 916

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius) sudarė šių šalių vertybiniai popieriai:

	2022	2021
Lietuvos Respublikos nuosavybės vertybiniai popieriai (kolektyviniai investavimo subjektai)	4 802	3 707
Iš viso	4 802	3 707

Vertybinių popierių apskaičiuotosios palūkanų normos svyruoja nuo -0,39 % iki 15,0 % (2021 m. – nuo -0,39 % iki 5,0 %) ir yra fiksuotos.

2022 m. gruodžio 31 d. LCKU įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 11 562 tūkst. EUR (iš jų 7 667 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir 3 895 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 10 mln. EUR. 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 11 041 tūkst. EUR (iš jų 5 170 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir 5 871 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 10 mln. EUR.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

17 PASTABA. ILGALAIKIS MATERIALUS IR NAUDOJIMO TEISE VALDOMAS TURTAI

2021 ataskaitiniai metai	Kompiuterinė įranga	Kita įranga	Pastatai	Balgai	Lengvieji automobiliai	Naudojimo teise valdomas turta	
						Patalpos	Iš viso
Likutinė vertė	91	26	959	29	78	4	1 187
Įsigijimai	27	2	-	101	-	3	133
Nurašymai	(6)	-	-	(15)	-	-	(21)
Sutarčių nutraukimai	-	-	-	-	-	-	-
Nurašyto / perduoto/ nutrauktų sutarčių turto nusidėvėjimas	5	-	-	15	-	-	20
Nusidėvėjimas	(61)	(7)	(35)	(17)	(17)	-	(137)
Likutinė vertė	56	21	924	113	61	7	1 182
2021 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	517	32	1 203	131	101	16	2 000
Sukauptas nusidėvėjimas	(461)	(11)	(279)	(18)	(40)	(9)	(818)
Likutinė vertė	56	21	924	113	61	7	1 182
2022 ataskaitiniai metai							
Likutinė vertė	56	21	924	113	61	7	1 182
Įsigijimai	29	9	-	13	-	-	51
Nurašymai	(35)	(1)	-	(1)	-	-	(37)
Sutarčių nutraukimai	-	-	-	-	-	-	-
Nurašyto / perduoto/ nutrauktų sutarčių turto nusidėvėjimas	35	1	-	1	-	-	37
Nusidėvėjimas	(39)	(8)	(36)	(24)	(17)	(4)	(128)
Likutinė vertė	46	22	888	102	44	3	1 105
2022 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	511	40	1 203	144	101	16	2 015
Sukauptas nusidėvėjimas	(465)	(18)	(315)	(42)	(57)	(13)	(910)
Likutinė vertė	46	22	888	102	44	3	1 105

LCKU ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas 2022 m. sudaro 128 tūkst. EUR, 2021 m. – 137 tūkst. EUR. Visa suma įtraukta į veiklos sąnaudas. Dalis LCKU ilgalaikio materialaus turto, kurio įsigijimo vertė 2022 m. gruodžio 31 d., buvo lygi 415 tūkst. EUR, buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama LCKU veikloje (2021 m. gruodžio 31 d. – 350 tūkst. EUR).

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

18 PASTABA. NEMATERIALUSIS TURTAS

	Kompiuterinės programos	LCKU kuriamos kompiuterinės programos	Licencijos	Iš viso
2021 m. sausio 1 d				
Įsigijimo vertė	58	1 441	330	1 829
Sukaupta amortizacija	(25)	(1 110)	(324)	(1 459)
Likutinė vertė	33	331	6	370
2021 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	33	331	6	370
Įsigijimai	31	133	-	164
Amortizacija	(18)	(137)	(2)	(157)
Likutinė vertė	46	327	4	377
2021 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	89	1 574	330	1 993
Sukaupta amortizacija	(43)	(1 247)	(326)	(1 616)
Likutinė vertė	46	327	4	377
2022 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	46	327	4	377
Įsigijimai	14	140	2	156
Amortizacija	(21)	(143)	(2)	(166)
Likutinė vertė	39	324	4	367
2022 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	103	1 714	332	2 149
Sukaupta amortizacija	(64)	(1 390)	(328)	(1 782)
Likutinė vertė	39	324	4	367

LCKU kuriama kredito unijų kompiuterinė programa yra i-kubas. Per 2022 m. šios programos kūrimui patirti darbuotojų darbo užmokesčio kaštai, kurių suma 140 tūkst. EUR, priskirti LCKU nematerialiajam turtui (2021 m. – 133 tūkst. EUR). 2022 m. gruodžio 31 d. į eksploataciją įvestų kuriamų programų likutinė vertė – 36 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programų likutinė vertė – 118 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 211 tūkst. EUR ir 162 tūkst. EUR). LCKU ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija 2022 m. sudaro 166 tūkst. EUR, 2021 m. – 157 tūkst. EUR. Visos šios išlaidos įtraukiamos į veiklos sąnaudas. Dalis LCKU ilgalaikio nematerialaus turto, kurio įsigijimo vertė 2022 m. gruodžio 31 d., buvo lygi 1 621 tūkst. EUR, buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama LCKU veikloje (2021 m. gruodžio 31 d. – 1 360 tūkst. EUR).

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

19 PASTABA. KITAS TURTAS

	2022	2021
Trumpalaikis turtas	37	48
Kitos gautinos sumos	371	295
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	204	261
Už skolas perimtas turtas	4	-
Kitas turtas	-	13
Iš viso	616	617

20 PASTABA. ĮSISKOLINIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR KITOMS FINANSŲ INSTITUCIJOMS

	2022	2021
Kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų indėliai:		
terminuotieji indėliai	98 312	65 940
indėliai iki pareikalavimo	101 461	119 648
Lėšos gautos iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų	16 539	16 576
Iš viso	216 312	202 164

Palūkanų normos už kredito unijų terminuotuosius indėlius svyruoja nuo 0,1 % iki 1,22 % (2021 m. - 0 % iki 1,22 %), už indėlius iki pareikalavimo – 0 % (2021 m. - 0 %).

2016 m. spalio mėn. LCKU atstovaudama kredito unijų konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014-2020, finansuojamos iš Europos socialinio fondo“ įgyvendinimo sutartį. Pagal šią sutartį 2022 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 12 056 EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 13 627 tūkst. EUR).

2022 ir 2021 metais LCKU dalyvavo finansinėse priemonėse, skirtose palengvinti sąlygas šalies žemės ūkio subjektams. 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU, pagal Jungtinės veiklos (konsorciumo) sutartis, buvo gavusi paskolas pagal šias finansines priemones:

- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolų, finansuojamų iš įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos finansines priemones grąžintų lėšų, teikimas pirmine gamyba užsiimantiems ūkio subjektams“. Pagal šią priemonę 2022 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė buvo 1 737 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 1 933 tūkst. EUR).
- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolos nukentėjusiems nuo nepalankių klimato reiškinių“. Pagal šią priemonę gautų paskolų balansinė vertė buvo 740 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 1 016 tūkst. EUR).

2022 m. gruodžio 31 d. LCKU paskolos gautos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis panaudotos nebuvo, nepanaudota paskolos dalis sudarė 10 mln. EUR), 2021 m. gruodžio 31 d. panaudotos paskolos taip pat nebuvo, nepanaudota paskolos dalis sudarė 10 mln. EUR). Tai Lietuvos banko suteikta kredito linija už įkeistus skolos vertybinius popierius.

2022 m. lapkričio mėn. LCKU gavo 2000 tūkst. EUR paskolą iš „Council of Europe Development Bank“, kurios gražinimo terminas 2028 m., palūkanų norma lygi 2,05 %.

Likusių paskolų, gautų iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų, sumą sudaro gautos, bet dar negražintos lėšos pagal minėtus įsipareigojimus.

2022 m. gruodžio 31 d. 2 609 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. - 2 256 tūkst. EUR) vertės lėšos centrinio banko sąskaitoje yra susijusios su Grupės narių finansavimu pagal INVEGA ir ŽŪPGF priemones, ir šios lėšos turės būti pervestos minėtoms įstaigoms, vykdant sutartinius įsipareigojimus. Papildoma informacija pateikiama 25 pastaboje.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA. KITŲ ASMENŲ INDĖLIAI

	2022	2021
Juridinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	76	40
Iš viso	76	40

Palūkanų normos už juridinių asmenų indėlius iki pareikalavimo - 0 % 2022 m. ir 2021 m.

22 PASTABA. LIKVIDUMO PALAIKYMO REZERVAS

	2022	2021
Likvidumo palaikymo rezervas metų pradžioje	5 169	4 359
Padidėjimas / (sumažėjimas) per metus	1 155	810
Likvidumo palaikymo rezervas metų pabaigoje	6 324	5 169

Kredito unijos LCKU narės LCKU atidarytoje sąskaitoje turi laikyti tam tikrą dalį lėšų nuo visų terminuotų ir neterminuotų indėlių kredito unijoje. 2022 m. ir 2021 m. laikyta mažiausiai 1% lėšų. Už likvidumo palaikymo rezervo lėšas kredito unijoms metinės palūkanos nebuvo mokamos 2022 m. ir 2021 m.

Kiekvieno ketvirčio pabaigoje peržiūrima lėšų, kurias kredito unija privalo laikyti likvidumo palaikymo rezerve, suma. Paskolos kredito unijų likvidumui palaikyti gali būti teikiamos, kai kredito unijos likvidumas tampa mažesnis už nustatytą likvidumo normatyvą ir kai kredito unijos turto ir įsipareigojimų sudėtis pagal terminus artimiausiems mėnesiams rodo tam tikrą nesubalansuotumą, galintį sutrikdyti įvykdyti įsipareigojimus. Kredito unija savo noru likvidumo palaikymo rezerve gali laikyti ir didesnę nei minimali nustatyta suma.

Išstojančios, pašalintos ar likviduojamos kredito unijos lėšos, laikomos LCKU likvidumo palaikymo rezerve, yra gražinamos kredito unijai, įvykdžius visus įsipareigojimus LCKU.

23 PASTABA. SUBORDINUOTOS PASKOLOS

Nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. LCKU gavo tris subordinuotas paskolas iš tarptautinių fondų. Bendra patvirtinta subordinuotų paskolų vertė 3 936 tūkst. EUR. Iki 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU buvo išmokėta 3 000 tūkst. EUR vertės subordinuotų paskolų dalis. 900 tūkst. EUR vertės subordinuota paskola buvo išmokėta 2022 m. gruodžio mėn. Subordinuotų paskolų palūkanų normos svyruoja nuo 5,86% iki 7,18%

24 PASTABA. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2022	2021
Finansiniai įsipareigojimai:	1 097	115
Surinkti mokėtini mokesčiai	20	16
Finansinės nuomos įsipareigojimai	3	7
Gautos lėšos – momentinė stebėseną	684	-
Kiti įsipareigojimai	390	92
Nefinansiniai įsipareigojimai:	719	505
Sukauptas atostogų rezervas	315	289
Sukauptos sąnaudų	360	189
Mokėtinas PVM	44	27
Iš viso	1 816	620

Surinktus mokėtinus mokesčius sudaro surinktos lėšos komunalinių ir kitų paslaugų tiekėjams. Gautas lėšas sudaro momentinės operacijų stebėsenos metu pagal numatytus scenarijus sustabdyti mokėjimai.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

25 PASTABA. FINANSINĖS VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMŲ POKYČIAI

	Subordi- nuotos paskolos	Paskolos gautos naudojantis eurosis- temos pinigų politi- kos operacijomis	Įsipareigo- jimai UAB INVEGA	Įsipareigojimai UAB ŽŪPGF	Kitos pasko- los
2021 m. sausio 1 d.	2 012	6 000	11 321	3 118	-
Pinigų srautų straipsniai					
Gauta	1 000	1 000	6 270		-
Gražinta	(12)	(7 000)	(3 964)	(169)	-
Ne pinigų srautų straipsniai	-	-	-	-	-
Sukauptos palūkanos	14	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	3 014	-	13 627	2 949	-
Pinigų srautų straipsniai					
Gauta	900	-	2 400	-	2 000
Gražinta	-	-	(3 971)	(472)	-
Ne pinigų srautų straipsniai	-	-	-	-	-
Sukauptos palūkanos	22	-	-	-	6
2022 m. gruodžio 31 d.	3 936	-	12 056	2 477	2 006

26 PASTABA. KAPITALAS IR REZERVAI

Pagrindiniai ir papildomi pajai, atsargos kapitalas

LCKU pajinį kapitalą sudaro 21 656 tūkst. EUR (2021 m. – 19 166 tūkst. EUR). Jis sudarytas iš pagrindinių ir papildomų pajų. Nominali vieno pagrindinio pajaus vertė yra 1 000 EUR, o papildomo – 300 EUR. Visas LCKU pajinis kapitalas apmokėtas. Kiekvienas LCKU pajininkas, turintis pagrindinį pajų, turi vieną balsą, nepriklausomai nuo jo apmokėto papildomo pajaus dydžio. 2022 m. gruodžio 31 d. pagrindinių pajų skaičius yra 46 (2021 m. gruodžio 31 d. – 49).

2021 m. susijimų nebuvo. 2022 m. Radviliškio kredito unija prisijungė prie Grinkiškio kredito unijos. 2022 m. gruodžio 1 d. sėkmingai įgyvendinus privalomą kredito unijų narystę centrinėse kredito unijose LCKU nare tapo kredito unija „Taupa“.

2017 metais LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomą) įsigijo Lietuvos valstybė. Lietuvos valstybės bendras pajinis įnašas sudarė 8 879 800 EUR, iš kurių: a) 1 000 EUR – pagrindinis pajus; b) 8 878 800 EUR – papildomų pajų. Šis pajinis įnašas neatsižvelgiant į jo traktavimą pagal TFAS, reiškia Lietuvos valstybės dalyvavimą LCKU kapitale bei suteikia Lietuvos valstybei 10 proc. balsavimo teisių.

2018 m. kovo 15 d. buvo pasirašyta Sutartis tarp LCKU ir LR Finansų ministerijos atstovų dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo. Pagal ją LCKU įsipareigojo per 10 m. (paskutinis mokėjimas 2027 m. gruodžio 31 d.) išpirkti šiuos pajus. Valstybės kapitalo pagalbai taip pat yra nustatyti procentais išreikšti aptarnavimo kaštai, kurie apskaitomi Palūkanų ir susijusiose sąnaudose Bendrųjų pajamų ataskaitoje. Dalį šių sąnaudų dengia kredito unijos. Per 2022 m. bendra priskaičiuota valstybės pagalbos aptarnavimo kaštų suma 406 tūkst. EUR (2021 m. – 431 tūkst. EUR). Įvertinus kredito unijų kompensuojamą sumą, per 2022 m. LCKU apskaitė 256 tūkst. EUR valstybės kapitalo pagalbos aptarnavimo kaštų (2021 m. buvo apskaityta – 255 tūkst. EUR).

2022 m. gruodžio 31 d. papildomų pajų skaičius yra 72 031 (2021 m. buvo - 63 722). Papildomus pajus įsigijo kredito unijos LCKU narės, o 2022 m. LCKU gražino Lietuvos valstybei priklausančius papildomus pajus už 500 tūkst. EUR (2021 m. LCKU gražino Lietuvos valstybei priklausančius papildomus pajus už 500 tūkst. EUR).

LCKU atsargos kapitalas sudaromas iš centrinės kredito unijos narių papildomų įnašų. LCKU atsargos kapitalas centrinės kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik LCKU veiklos nuostoliams padengti. LCKU privalomas rezervas sudaromas iš centrinės kredito unijos veiklos rezultato. Einamųjų metų rezultatas po visuotinio narių susirinkimo yra priskiriamas rezervo formavimui (2022 m. LCKU sudarytas rezervas – 1 211 tūkst. EUR).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinio turto perkainavimo rezervas sudaromas perkainuojant centrinės kredito unijos laikomus vertybinius popierius, apskaitomus tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas. Dėl 2022 m. prasidėjusios Rusijos karinės invazijos išaugusi energetinių išteklių kaina padidino infliaciją, siekiant ją valdyti buvo padidintos tarpbankinės palūkanų normos. Tai lėmė, jog mažesnių palūkanų normų vertybinių popierių tikroji vertė sumažėjo ir buvo suformuotas neišvengiamas finansinio turto perkainojimo rezervas.

LCKU pajininkas, norintis išstoti iš Centrinės unijos, privalo pateikti prašymą Centrinės unijos valdybai ne mažiau kaip likus dvejiems metams iki planuojamo išstojimo. Su asmeniu, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, Centrinė unija atsiskaito išmokėdama jam priklausantį pajinį įnašą ir kitas išmokas, susijusias su jo dalyvavimu Centrinės unijos pajiniame kapitale tik po to, kai įvertinusi Centrinės unijos finansinę būklę, nustato, kad atsiskaitymas nekels grėsmės Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui. Gražinami pajiniai įnašai ar jų dalis proporcingai sumažinami LCKU ankstesnių metų sukauptų nuostolių ir einamųjų metų, kuriais narystė LCKU pasibaigė, veiklos rezultato suma. Apie sprendimą atsiskaityti su asmeniu, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, Centrinė unija nedelsdama privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir jai pateikti dokumentus ir duomenis, susijusias su atsiskaitymo įtakos Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui vertinimu. Priežiūros institucija turi teisę Centrinei unijai duoti rašytinį nurodymą sustabdyti atsiskaitymą iki rašytiniame nurodyme nustatyto termino, kuris gali būti apibrėžtas konkrečia data ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), jeigu yra pagrindas daryti išvadą, kad atsiskaitymas keltų grėsmę Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui.

Stabilizacijos fondas

Stabilizacijos fondas – Centrinės unijos valdomas centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų mokumui užtikrinti skirtas fondas, kurį sudaro centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų įmokėtos lėšos ir kitas turtas. Stabilizacijos fondas nėra juridinis asmuo, jį administruoja ir jo vardu veikia centrinė kredito unija. Stabilizacijos fondas yra atskirtas nuo centrinės kredito unijos turto ir jo apskaita yra tvarkoma atskirai.

Jeigu centrinėje kredito unijoje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos centrinei kredito unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip vienas procentas centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos.

Lėšos iš fondo yra naudojamos šiomis formomis: teikiant subordinuotas paskolas ir kredito unijai skiriant lėšas negražintinai, jei jos įskaitomos į kredito unijos atsargos kapitalą.

Centrinė kredito unija ir jos narės kredito unijos privalo mokėti į stabilizacijos fondą periodines įmokas ir papildomas įmokas. Papildomos įmokos mokamos, jeigu stabilizacijos fondo lėšų nepakanka nustatytiems mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti. Centrinės kredito unijos ir jos narės kredito unijos periodinės ir papildomos įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į centrinės kredito unijos ir jos narės kredito unijos turą ir veiklos rizikingumą. Centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus nustato centrinė kredito unija. Centrinės kredito unijos ir jos narės kredito unijos periodinės ir papildomos įmokos į stabilizacijos fondą yra centrinės kredito unijos ir kredito unijos išlaidos. Periodinės įmokos nėra gražinamos. Jeigu iš papildomų įmokų surinktos lėšos iš stabilizacijos fondo yra paskolinamos ir vėliau į stabilizacijos fondą yra gražinamos, centrinei kredito unijai ir kredito unijoms papildomos įmokos proporcingai mokėtoms papildomoms įmokoms taip pat yra gražinamos.

Stabilizacijos fondo komisija nustato papildomos ir periodinės įmokos į Stabilizacijos fondą dydį. Įmokos į Stabilizacijos fondą yra skaičiuojamos nuo kredito unijos aktyvų ir kredito unijos rizikingumo (kredito unijos reitingo), kurios siekė nuo 0,16 iki 0,32 proc. nuo kredito unijos aktyvų. Kredito unijoms, gavusioms negražintinas išmokas iš fondo, įmokos padidinamos 100%.

Mokumo užtikrinimo priemonės kredito unijų stabilumui bei tęstinumui užtikrinti gali būti teikiamos vadovaujantis Stabilizacijos fondo finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo taisyklių nuostatomis. Sprendimą dėl Stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo ir jo formos priima Stabilizacijos fondo komisija.

2022 m. gruodžio 31 d. Stabilizacijos fondo grynieji aktyvai sudarė 6 985 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. - 5 273 tūkst. EUR).

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

27 PASTABA. SUSIJUSIOS ŠALYS

LCKU susijusiais asmenimis yra laikomos kredito unijos - LCKU narės, LCKU valdyba, stebėtojų taryba, stabilizacijos fondo komisija bei LCKU vadovybė. Vadovybei 2022 ir 2021 metais priskirti 2 LCKU vadovai.

	2022	2021
Priskaičiuota atlyginimų ir jiems tenkančių socialinio draudimo įmokų	166	159
Priskaičiuotas atostogų rezervas ir jam tenkančios socialinio draudimo įmokos	69	62
Iš viso:	235	221
Vadovybei sumokėti atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	166	159
Likę įsipareigojimų vadovybei	69	62
Vadovybei suteiktų paskolų likučiai, įskaitant sukauptas palūkanas	481	495

Informacija apie operacijas su susijusiomis šalimis pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose:

6 pastaboje – apie palūkanas už suteiktas paskolas, kitas palūkanas už priimtus indėlius bei priimtas likvidumo palaikymo rezervo lėšas;

7 pastaboje – apie komisinių pajamas;

8 pastaboje – apie kitas pajamas;

14 pastaboje – apie suteiktas paskolas;

20 pastabose – apie priimtus indėlius;

22 pastaboje – apie įmokas į likvidumo palaikymo rezervą;

26 pastaboje – apie pajinį kapitalą, rezervus ir įmokas į stabilizacijos fondą.

Susijusioms šalims išduotos/ grąžintos paskolos ir priimti/ grąžinti indėliai (likučiai gruodžio 31 d. ar pajamos/išlaidos per atitinkamus metus):

	2022	2021
Susijusioms šalims – kredito unijoms išduotos paskolos	69 216	49 423
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti terminuoti indėliai	75 500	56 760
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti indėliai iki pareikalavimo	97 797	112 362
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti indėliai į likvidumo rezervą	6 324	5 169
Iš susijusių šalių – kredito unijų gautos palūkanų pajamos	1 322	867
Susijusioms šalims - kredito unijoms sumokėtos palūkanų sąnaudos	-	-
Iš susijusių šalių - kredito unijų gautos kitos pajamos	1 873	1 089

28 PASTABA. ĮSTATYMŲ ATITIKIMAS

LCKU Lietuvos banko reikalavimu privalo vykdyti kapitalo pakankamumo, maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui, didelių paskolų ir atviros užsienio valiutų pozicijos normatyvus. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. LCKU atitiko visus privalomus reikalavimus.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

29 PASTABA. NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 3 po ataskaitinių mokesčių metų iš eilės einančius metus patikrinti apskaitos įrašus bei galimai apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. LCKU vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2022 m. gruodžio 31 d. LCKU valdybos sprendimu paskirtų, bet dar neišmokėtų paskolų suma sudarė 11 502 tūkst. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 10 498 tūkst. EUR). 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU buvo suteikusi garantijų, kurių vertė 1 630 tūkst. EUR (2021 m. vertė 801 tūkst. EUR). 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU kaip finansų tarpininkas buvo išdavęs 31 mln. EUR vertės paskolų pagal UAB INVEGA ir ŽŪPGF platinamas priemones asmenims, nukentėjusiems nuo COVID-19 pandemijos padarinių (2021 m. gruodžio 31 d. – 37 mln. EUR paskolų), taip pat buvo susijusių grįžusių iš klientų 3 566 tūkst. EUR lėšų (2021 m. gruodžio 31 d. - 2 925 tūkst. EUR lėšų). 2022 m. gruodžio 31 d. LCKU kaip finansų tarpininkas buvo išdavęs naujų 7 mln. EUR vertės paskolų pagal ŽŪPGF platinamas priemones asmenims, nukentėjusiems nuo karo padarinių, atitinkamai susijusių grįžusių iš klientų 8 tūkst. EUR lėšų. Kadangi šios paskolos laikomos neturinčiomis kredito rizikos LCKU, jos ir susijusios lėšos nėra apskaitomos LCKU balanse.

30 PASTABA. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS DIENOS

2023 m. kovo mėnesį buvo užfiksuoti JAV banko „Silicon Valley Bank“ ir „Signature Bank“ bankrotai, bei Šveicarijos banko „Credit Suisse“ patirti finansiniai sunkumai. Kaip atskleista 2-oje pastaboje, į šį neoreguojantį poataskaitinį įvykį nebuvo atsižvelgta darant apskaitinius įvertinimus ir prielaidas 2022 m. gruodžio 31 d. Iki šių finansinių ataskaitų pasirašymo datos tai LCKU veiklai neturėjo jokios įtakos, veiklos procesai nebuvo sustabdyti ir reikšmingų tiesioginių nuostolių, susijusių su šiais įvykiais, iki finansinių ataskaitų datos nebuvo patirta.

Kitų įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, nebuvo.